

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

300 holdig 1/4 q bura egyenértéke	500 " " " " " "	1000 " " " " " "	3000 " " " " " "	5000 " " " " " "
1500 holdig 1/2 q bura egyenértéke	2000 " " " " " "	3000 " " " " " "	5000 " " " " " "	10000 " " " " " "

Részányítások, szövetkötések, vállalatok 3 q bura egyenértéke
1 q bura egyenértéke július 1. napjánál 500.000 K.
Egyéb tagok részére évi tagdíj 4 aranykorona = 60.000 K.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelése alatt
Kiadásért felelős: Szilágyi Zoltán
az OMGE igazgatója
Feladat szerkesztő: Buday Barna
Társaságvezető: Róthmeyer Imre

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: József 61-68

Időigényes előfizetési ár az előfizetési díj utólagos kiegyenlítésének fenntartásával:

OMGE-tagoknak:	Elsőkötőknek:
Egy évre — 200.000 K	Egy évre — 220.000 K
Félévre — 100.000 "	Félévre — 100.000 "
Negyedévre — 50.000 "	Negyedévre — 50.000 "

Külföldre a fenti árak kétszerese
Működését csak napiári negyedévekre fogadjuk el

Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telefon: József 26-38

TARTALOM:

- Vetőmaghitel, nemesített vetőmag.
- A felső mezőgazdasági iskola Orosházán.
- Lovagló- és hajtósikola.
- Árpatermelési és árpanemesítési kísérletek Törökországban. (Zsivónovits Béla.)
- Küzdelem a borsószárazsággal. (Dezera József.)
- A hus- és mangalicaterítés tenyésztése. (Márton Zsigmond.)
- Új rendeletek.
- Levelészekrény. (Juhász István.)
- Könyvismertetés.
- A gazdaközönség köréből. (Jogos kívánságok. — Kun András.)
- A németországi szimmentáli tenyésztők panaszaival és törekvéseivel. (K. T. S.)
- II. őszi haszonállatvásár.
- Vegyes közlemények.
- Tözséde, kereskedelem.
- Szerkesztői üzenetek.

Egyről-másról.

Vetőmaghitel, nemesített vetőmag.

A földművelésügyi miniszter legutóbbi természetbejárása és a „Köztelek”-hez beérkezett jelentések alapján nyilvánvalóvá vált, hogy az idei gabona-termés jóközepes eredménnyel jutalmazza országos átlagban a gazdák fáradozását. Vannak azonban vidékek, melyek az országos átlagtól messze elmaradtak, sőt egyenesen inséges helyzetbe jutottak. A rendellenes időjárás, a szokatlan tavaszi szárazság okozta aszály ezeken a vidékeken a gabonaféléket még zöld állapotban leperzselte, úgy hogy a pörült, járt gazdák a vetőmagot sem kapták vissza, mert egy szem gabonájuk sem termelt, legjobb esetben szénaként takarmányozhatják fel a remélt szemtermést.

Jász-nagykunszalonok, Hajdu, Borsod, Heves, Bihar megyék tiszamenti részei, Abaujtona megye megmaradt része, ahol viszont a jégverés okozott nagyobb károkat, azok a vidékek, amelyek az országos átlagban jóközepes természetremények mellett inségsébe jutottak. Ez az inséges állapot nemcsak azt jelenti, hogy eme vidékek gazdái az idén nem aratván, kenyér nélkül maradnak, hanem azt is, hogy ők a vetési munkákat sem tudják elvégezni, mert hiányzik hozzá a vetőmag.

Földművelésügyi kormányunk a súlyos helyzetet átérzve, kötelességszerűen az inség sújtotta vidékek segítségére óhajt lenni és értesülésünk szerint vetőmaghitel szándékozik nyújtani eme vidék gazdái részére. Erre vonatkozó javaslata most kerül a minisztertanács elé, amely minden bizonnyal egyhangúlag jóvá fogja hagyni a földművelésügyi miniszter előterjesztését.

A vetőmaghitelben csak a 100 kat. holdon alatti gazdák részesülhetnek, mely célra viszont egy 20 milliárdnyi összeg szükséges és az illetékes varmegyei gazdasági felügyelőségek javaslatára az OKH útján kerülne előtérítésre.

A földművelésügyi miniszter gondoskodása mindenre helyénvaló és szükséges, csak az a kérdés nem lenne-e célszerűbb vetőmaghitel helyett

vetőmaggabonához juttatni az inséges kisgazdákat. A folyóított vetőmaghitel esetleg nem minden esetben kerül a tényleg megkívánt vetőmag beszerzésére, de másrészt ha oda is kerül, kérdés milyen vetőmaghoz jut az erre reá szoruló kisgazda.

Nézetünk szerint sokkal célravezetőbb lenne, ha a földművelésügyi kormány a rendelkezésre álló, vagy rendelkezésre bocsátandó hitelalapból a vetőmaggabonáért beszerzését maga végezné, mely esetben módjában lenne a legkiválóbb nemesített vetőmagot őszi búzát, rozsot, őszi árpat beszerzni és hitelként az inségesek rendelkezésére bocsátani.

Igaz, hogy a földművelésügyi kormány a nemesített vetőmagok beszerzését az inségesek részére megkönnyíteni iparkodik azzal, hogy értesülésünk szerint a nemesített vetőmagvak vasúti fuvardíjtételét átvállalni hajlandó, de ezzel is még mindig a segélyezett tetszésére lévén bizva, vajjon nemesített vetőmagot szerezz-e be, vagy sem, nem érjük el azt a célt, hogy t. i. oly vetőmaghoz juttassuk a kisgazdákat, amelyeket a maguk jószántából talán alig szerezhetnek be. Az említett vidékek kisgazdái — sajnos — a termés szempontjából nem állanak azon a szinten, mint a dunántúliak és az időjárás s a talajviszonyok hatása mellett részben ennek is tulajdonítható, hogy általában csak gyengébb természetreményeket tudnak felmutatni. Ahol a trágya túlzottként szerepel, mit várjunk ott a nemesített vetőmagvak iránti érdeklődéstől? Ezt az érdeklődést fel kell kelteni és itt kínálkozik erre az alkalom az inséges vidéken, a nemesített vetőmag természetbeni hitellezésével.

A felső mezőgazdasági iskola Orosházán.

Most adta ki 1925. évi értesítőjét az orosházi polgári iskola, amely a nagyközönséget különösen azért érdekelheti, mert ebből a jelentésből megtudja, hogy Orosházán immár meg van szervezve az ugynevezett felső mezőgazdasági iskola neve alatt az a mezőgazdasági középiskolai intézmény, amelynek létrehozásáért a földművelésügyi kormányt évtizedek óta ostromoljuk.

Orosházán ugyanis már 1912. óta működik, vagy mint a jelentés mondja: vajudik a mezőgazdasági irányzatú polgári reformiskola, amely igazgatójának és tantervének lelkes munkája ellenére sem birt népszerűsége és jelentősége jutni, állítólag azért, mert a reformiskola semmiféle kenyérkereső pályára nem minősített. Most aztán kapta magát a kultuszminiszter és 1925. évi 40.812. számú rendeletével megadta az alapot az iskolának felső mezőgazdasági iskolává való átszervezésére. Eszerint az az új, négy évfolyamu iskola önálló iskolafaj; a tanulókat négy közép-, illetve polgári iskolai osztály elvégzése után veszi fel. Az iskola elvégzése után a tanulók érettségi vizsgálatot tesznek. Egyidejűleg a kultuszminiszter az új iskolának a felsőbb iskolákkal való kapcsolatbáhozatalát is igyekezett biztosítani. Így 1925. évi 50.094. számú rendeletével közli az egyetem közgazdaságtudományi karának azt a határozatát, hogy a felső mezőgazdasági iskola előtt a fakultás mezőgazdasági és kereskedelmi szakasportját megnyitja. A kereskedelmi miniszter pedig ugyancsak rende-

letek értesítette az államvasutak igazgatóságát, hogy a vasúti minősítés szempontjából a felső mezőgazdasági iskola érettségi bizonyítványa a vasúti tisztviselői állásra a főgimnáziumi és főreáliskolai képesítéssel egyenlőrangúnak tekintessék.

Ezeknek az intézkedéseknek a hatása alatt, az új iskola első három évfolyamába az 1924/25. évre összesen huszonhat növendék iratkozott be, még pedig az I. évfolyamra 14, a II. évfolyamra 5-6, a III. évfolyamra is 6. A tanulók közül 13 Orosházáról való, Békés megyéből 5, idegen megyebeli 7. A polgári és mezőgazdasági iskolának együttesen 17 tanára és 30 holdas gyakorlati gazdasága van. A tananyag a földművelésiskolákban is tanított szaktárgyakat öleli fel, hogy milyen terjedelemben, azt nem tudjuk megállapítani. Ennyit mond az iskolai értesítő.

Az új iskolával szemben régi álláspontunk felújítására szorítokunk. Mi tudvalevően következetesen és kitartással sürgettük a négy középiskolai osztályra épített mezőgazdasági középiskola iskolát, de ennek az iskolatípusnak megszervezését, irányítását és ellenőrzését olyan gazdasági szakoktatási ügynek tekintettük, amely természeténél fogva csakis a földművelésügyi kormány fennhatósága alá tartozhat. Javaslattunk az volt, hogy egy-két földművelésiskolát szervezzenek át erre a célra, ahol már megfelelő tanegység is rendelkezésre áll. Ma is ezt a megoldást tartjuk helyesnek. A kultuszminiszternek a gazdasági szakoktatás területére történt kirándulása a működő elhalasztás benyomását kelti.

Elhalasztás számba megy az új intézkedés, amellyel a kultuszminiszter az új gazdasági iskolát a közgazdasági egyetemmel kapcsolathozta. Nem az a célja a négy középiskolai osztályra épített gazdasági iskolának, hogy az a felsőiskolák és az egyetem számára készítsen elő. Ennek az iskolának helyesen felfogott gyakorlati célja csak az lehet, hogy kis- és középbirtokosok fiatalabb gyakorlati gazdákat neveljen, akik szűk birtokukra kellő szakértelemmel kezelhetik s bizonyos általános ismereteket és műveltségi alapot is szerezhven, polgári feladataikat megfelelőbb előkészítéssel teljesíthetik, mintha pusztán a földművelésiskolát végezték volna. Semmi szükség arra, hogy ez a gyakorlati iskola az akadémiákra vagy a közgazdasági egyetemre irányítsa növendékeit, újbb forrással táplálja a felsőiskolák tulprodukciónak és súlyosbítsa a képzett gazdasítztek versenyét.

Ez nem olyan lényegpótló feladat, amelynek érdekében új iskola létesítésére volna szükség. A középfokú iskola a kis-, középbirtokosok és bérlok fia számára kell, ezeknek kell a kulturáját elmélyítenünk azért, hogy az alsóbb birtokkategóriák ma még nagyon is kifogásolható gazdálkodási rendszere megjavuljon. Ezt a célt felismerni és kiszolgálni mégis csak a földművelésügyi kormány volna hivatott, már csak azért is, mert a szakoktatásügy kipróbált szervezete az ő rendelkezésére áll. Valamelyes munkamegosztás mégis csak szükséges, mert mit szólna a kultuszminiszter, ha a földművelésügyi miniszter a szíves érdeklődés viszonzásaként például bábaképzőket szervezne a kultuszminiszter nyakára?

FELHÍVÁS!

a II. őszi haszonállatvásár, baromfi- és gépkiallításban való részvételre

Bejelentési határidő: 1925. augusztus 20.

A vásár ideje: 1925. szeptember 12-15.

A vásár helye: a Budapesti Országos Tenyész- és Haszonállatvásár-telep. Bejelenthető: bizóállatok kivételével mindenféle fajta, nemű és koru szarvasmarha, sertés, juh és kecske, baromfi és házi-nyúl, mezőgazdasági gépek és eszközök.

Gratifikációs díj és utazás. Tervezetet és bejelentőlapokat kívánatra küld az Országos Tenyész- és Haszonállatvásártelep Intézőbizottsága Budapest, V., Alkotmány-utca 29. szám.

Lovagló- és hajtóiskola.

Kell Viktor dr.-től vettük az alábbi sorokat:

A „Német gazdasági egyesület (D. L. G.) kiadványainak közleményei ismételtel felhívták a figyelmet a „Lovagló- és hajtóiskola” intézményére. Nem vagyok híve az idegenben látott dolgok szolgai utánzásának, ezt az intézményt azonban olyannak találom, amely feltétlenül meghonosítandó lenne hazánkban is.

Lássuk először, hogy tulajdonképpen minő célt szolgálnak ezek az iskolák. Nem a sportkedvelő közép- és felsőosztály ifjai tanulnak meg itt lovagolni és hajítani, hanem a földművelés részére állítottak fel, azzal a bemondott céllal, hogy a loápolásban, lovaglás- és hajításban nyerjenek kiképzést.

Erre nálunk is nagy szükség van, mert aki a mai viszonyainkat ismeri, elszörnyűkődvé látja, hogy helyenként bizony szörnyű kép tárul elénk: gondozatlan, ápolatlan lovak (pedig gondos ápolás fél abrak), még rozantabb kocnikat vonatnak a kátyus utakon. Ha benézünk egy-egy falusi istállóba — nem beszélve az építészeti vagy célszerűségi szempontokról — igen gyakran kell sajnálkozva tapasztalnunk, hogy ott mindent fellelünk, csak tisztaságot, gondosságot nem. Piszkos, büzös, sötét, levegőtlen odokban áldogálnak szegény páriák elhanyagoltan, vakon, patkolatlanul, beszakadt körmökkel vagy lehetetlenül rosszul vasalva. A háborúnak és a reá következő forradalmnak nyomai szembetűnőek e téren, pedig jó munkát, csak jól ápolott, gondozott állatokkal lehet végezni.

Megszűnt az általános védkötelettségen felépített hadsereg, nem tanulják meg ifjaink a fegyelmet, a lovasságnál, tüzérságnál magas fokra vitt loápolást, a rendet, a tisztaságot stb. Amilyen paléozatlanok maradnak maguk, ugyanolyanok a reájuk bízott állatok is.

Mennyi nemzeti vagyon pusztul el ekként! Sok helyütt látunk csenevész fiatal csikókat időelötti munkától rokkantán; alkalmatlan, az állatnak kényelmentlenül álló hámoikat, gondozatlan, kőkeményre száradva; sohanapján kent kocnikat, szükségtelen nehéz járással; első-hátsó kereknek más nyomtávval, végül helytelenül felrakott szekereket stb.

Mit jelentene ma e tekintetben egy-egy iskolának felállítására jársonkint — volt lovasapattbeli tisztiek vezetése mellett, akár vándoriskola formájában is, arról nem óhajtok sok szót vesztegetni. Rájöttek már a németek és észre kell térnünk nekünk is.

A hadsereg nagy népnevelő hatását feleltünk nem lehet és ha már Trianon megkötö kezeinket, helyettesítjük ezt oly intézményekkel, melyek polgári formában megalapozva, ugyanolyan célokat szolgálhatnak.

Hogy a hajtást, loápolást tanulni kell és hogy e tekintetben mennyire visszafelődöttünk, nem kell bővebben fejtegetnem, elég ehhez egy ut, bárhol az országban, a vasutállomástól a községházáig, de sokszor akár a kastélyig is.

Allítsuk fel tehát ezeket az iskolákat. Neveljük a földművelésállatokat fegyelmre, tisztaságra, rendre, szakismeretre. Nem lovasaroussel rendezése a cél, hanem fontos gyakorlati ismeretek terjesztése, mert nem elég ám a bakra felülni és kézbevenni a gyeplőt, ostort banni is kell tudni azokkal!

Hogy miként vannak ez iskolák Németországban szervezve, nem tudom, de megtudható; iparkodjunk azokat a mi viszonyainknak megfelelőleg megalapítani. Azt hiszem kevés, költséggel, kihelyezett katonai fogatokkal, 1-1 lovas altiszt vagy akár tiszt vezetése mellett nagy szolgálatot tehetnek ez ügynek.

Végül még egyet. Láttam évekkkel ezelőtt, hogy miként alakultak meg a falusi helyi testgyakorlási csoportok papíron és maradtak is papíron. Hogy miért? Mert ezeknek az alakulásoknak nem volt gyakorlati, gazdasági céljuk, pedig igaz érdeklődést csak az tud kelteni a földművelésben; ami tehát a testgyakorlás mögött politikum volt, azt el nem érték, ezzel azonban nem szűnt meg annak fontossága. Ime egy alkalom, mely lehetővé tenné az ott el nem ért célok megvalósítását.

NÖVÉNYNEMESÍTÉS

és

VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Gräber Emil.

Árpatermelési és árpanemesítési kísérletek eredményei 1924/25. évben a törökországi Kilikiában, a magyar nemesített árpák bevonásával.

Amikor a török kormány meghívása folytán 1924. év őszén lejöttem az adanai „Kilikia”-ba, rendeltetésemre, céfomná, hivatásomná vállt: „új irányokat szabni az itteni mezőgazdaságnak”.

Kilene hónapja taposom ezt az Istentől is megáldott földdarabot, hol elhanyagolt ugyan még a mezőgazdaság, de májusban már aranyárga kalászkötelet terhes a határ!

Kilene hónap óta gyakran keresnek fel tisztelőim, barátaim, ismeretlenek is sokan, állandóan soralkkal, érdeklődve mind valamennyien az eddig még fel nem tárt hatalmas Törökbirodalom mezőgazdasági élete iránt.

Itteni működésem — amely nézetem szerint a két nemzet ügyét szolgálja — gazdag tapasztalatokat gyűjt számomra és egyúttal a két nemzet mező- és közgazdasági életére vonatkozólag is.

A szerzett tapasztalataim közlésével Magyarország növénynevelésének óhajtok szolgálatot teljesíteni, a nemesített vetőmagoknak Törökországba való bevitelét, a lehetőségek megszerzése és megadására érdekelben.

Az árpatermelési és növénynevelési összehasonlító kísérleteim alapját 250-250 gondosan kiválogatott más vidékekről is beszerzett árpasszem képezte. Minden 250-250 szemet 1 méter széles, 3 méter hosszú parcellában vetettem el kézzel 20 cm. sor- és 5 cm. növénytavolságra egymástól.

A kísérleti parcellák talaja sok vaslaltalmu, vörössárga, erősen kötött ragadós agyag, sok kavicsal. A talajelőkészítés a sok akadály és nehézség következtében nagyon gyarló volt. A kijelölt parcellák helyét és talaját egyszerűen rugós szerkezetű fogasvasboronával egyszer végigjártam. Ez bizony alig nevezhető talajelőkészítésnek. Elővetemény? Gazok gaza és koronája! Hisz háboruk jártak erre hosszú időn keresztül a határt, gazdálal maradt a termékeny föld, de urra lett a gaz!

A beállított kis parcellák sorrendje:

- I. sor 1. Angorából származó fekete szemű kétsoros árpa
- I. „ 2. De Djebel Beraket fehér „ hatsoros „
- I. „ 3. Adana „ „ „ „
- I. „ 4. Legány-féle hatvani 306. fehér „ kétsoros „
- II. „ 1. Uschákól származó „ „ hatsoros „
- II. „ 2. Tarsusból „ „ „ „
- II. „ 3. Kóniából „ „ „ „

A vetést magam végeztem saját magyar tiz körmőmmel (nem mertem senkire bízni — elromlott volna) és pedig:

- I. 1., 2., 3., 4. 1924. nov. 29. II. 1., 2. 1924. dec. 6. II. 3. dec. 20.

A vetési időtől kezdve ott éltim mindennap növényeim és kis virágaim között. Vártam kelésüket, gyönyörködtem születesükben, egész életükben. Övtam őket a minduntalan felburjánzó sok gaztól, amellyel egész határunk tele van és védeni kellett őket az utazélen elhaladó töménytelen tevétől, számaratól, lótol, karavántól, kecacse- és juhnyájaktól, a mellettünk fekvő tüzérségi laktanya bitangsgába járó lovakól; az itt divatos szantófoldeken keresztül-kasul járó-kelő araboktól, törököktől, katonáktól, salátának való gaztkereső asszonyoktól, itt minden tekintetben szabadságot élvező szenvedélyes török vadászoktól (nincs mezőrendőri törvény, szabad vadászat, halászat égen-földön), míg végre multával a napoknak, a hónapoknak — még egy kis időt is engedve a különböző hivatalos bemutatások oéljaira — május hó 25-én sarió alá kerültek az arany kalászkok. Ime itt az eredmény!

Kimutalás

a törökországi Adanában 1924/25. évben természetli továbbá nemesítési kísérletek alatt álló árpákról, már minősítés sorrendjében és dömiüre 1 kat., I magy. holdra is átszámítva a termés.

	Adott	1 döm.	1 kat. h.	1 m. hold
A) Hatsorosak				
I. Djebel Beraket vetve ...	250 szem = 98 gr.	150 kg.	459	2873
1 kalász = 4 „	57 szem = 36 gr.			2087 kg.
1 „ = 23 „	49 „ = 2 „			
1 „ = 24 „	55 „ = 199 „			
II. Tarsus vetve ...	250 szem = 10 gr.	137 kg.	419	2623
1 kalász = 38 „	54 szem = 32 „			1969 kg.
1 „ = 25 „	38 „ = 21 „			
III. Adana vetve ...	250 szem = 96 gr.	139 kg.	397	2485
1 kalász = 4 „	58 szem = 36 gr.			1866 kg.
B) Kétsorosak				
I. Uschák vetve ...	250 szem = 138 gr.	137 kg.	419	2622
1 kalász = 216 „	26 szem = 19 gr.			1968 kg.
1 „ = 114 „	20 „ = 08 „			
II. Legány-féle hatvani 306. vetve	250 szem = 116 gr.	105 kg.	321	2009
1 kalász = 2 „	34 szem = 16 gr.			1508 kg.
III. Angora fekete vetve ...	250 szem = 102 gr.	080 kg.	244	1527
1 kalász = 203 „	27 szem = 16 gr.			1147 kg.
IV. Konia vetve ...	250 szem = 12 gr.	071 kg.	217	1358
1 kalász = 176 „	24 szem = 15 gr.			1019 kg.

Jegyzeteimben az időközönként a többi között a következőket vetettem papírra növényeimről és azok fejlődéséről:

- A) I. Djebel Beraket: IV. 14. Kalászbán van mind 6-17-24 bokrosodás. Erős száma. Tal vastag! Szalma 1. m. magas. Kalász 8 cm. hosszú. Erős szüretelti toklász. Durva levelek. V. 6. Sárgul it-ott. A többiek-től később érésű. Meglátszik, hogy hidegebb éghajlatról származik. (Kaiseri-Diasbekir felé) „Puccinia.”

A) II. Tarsus: A vetelt mag dohos kisé. Zsírsele. Benzineztim. IV. 14. Kezdi kalászt hányri. IV. 29. Mind kalászbán. Van közte 18 bokrosodás. V. 6. Szalma 95 cm. magas. Kalász 10 cm. hosszú. Tetszetősök. Gyenge, vékony száma. It-ott megdől. V. 6. Sárgul. V. 10. Erősen érik. Erős puccinia.

A) III. Adana: IV. 14. kalászbán indult IV. 29. Mind kalászbán. 12 bokrosodás, vékony száma. 95 cm. magas. Kalász 7 cm. hosszú. Erős, szép hosszú toklász. V. 6. Sárgul erősen. „Puccinia.”

B) I. Uschák: Valaki, vagy valami lelegezte 10 cm. magas korában. III. 30. Kezdi hányri kalászt. 15. Bokrosodása is van sok lönek. Gyenge szár! IV. 14. Viráztik. IV. 5. Erősen érik. V. 6. A száma 70 cm. Kalász 12 cm. Igen szép. „Puccinia.”

B) II. Legány 306.: IV. 14-80% kalászbán. IV. 29. Mind kalászbán. 18-25 bokrosodást is olvastam. Vékony száma; hosszú kalász; az mind méltóságtelesen meghajta magát. Egyöntetű! Egyik olyan, mint a másik. A szalmatövek egész szépen állnak. Minden kalászbán 34 szem. V. 5. Sárgul. Hamar, legkorábban érésnek indult. V. 6. Szalma 4 m., kalász 12-14 cm.

B) III. Angora fekete: IV. 2. Egy-kettő hányja a kalászt. IV. 29. 4-rész kalászbán. 17 bokrosodást is olvastam. Szalma 85 cm. magas, kalász 9 cm. hosszú. V. 6. Sárgul, kisét késő; meglátszik, hogy hidegebb klímáról való, Taurusz tulsó oldaláról. „Puccinia.” Érdekesek a szerezési kálászok, otthon nem látam ilyen! A lecses 1924. o esett:

B) IV. Konia: Későt vetés! IV. 29-95% kalászbán. Gyenge száma és levélzet. Beteg termésmre van kílátás. Magaszi egészen a rozsda! V. 6. A száma 80 cm. magas. Kalász 10 cm. hosszú. Érdekes! Mily szépek? Ritka a parcella! Elmaradhatok puccinia! V. 6. Sárgul. V. 10. Erősen érik. A tauruszontul hazádban te is más levegőhöz vagy szokva!

Csodálatosan gazdag ez a föld. Száz a talaj és korai életet ad a más klíma, Kilikiában, a hozzánk egy ugrásra fekvő közeli Mezopotámia vidékének felső szögletében! Nincs itt tél, nincs itt hó. Meleg az éghajlat!

Tőlünk északra 60 km-re, hol a télen-nyáron csucsait örökösen hó fődte, isteni 3050 m. magas Taurusz hegyláncolat húzódik el és csodás panorámát nyújt Kilikia lakóinak, a hideg, a fagy, a hó a melegek viaskodik. Itt, a kilikiai sákságon, a pamuttermelés hazájában csak 20 méterre vagyunk a tenger színe fölött.

Bolondját járta azonban az 1924/25-ben erősfeléd is az időjárás. Itt, ahol csak egy-két napig tart a tél folyamán az esedleges — 1 C° hideg, ahol ember-emlékezet óta, 30 év alatt egyszer esik — akkor is csak 1 órára való — egy cm. magasságu hótomag, hogy egy kis változatosságot, gyönyört hozzon és

fényes id...
hideg ta...
+ 20 C°
Megárad...
Január...
Január...
szeszély...
ségei fo...
Febru...
zatosan...
Éjjel az...
szor +...
csak eső...
Május...
12-13-...
ján itt ti...
árnyékba...
árpaparc...
résznük,
Ilyen n...
kiai nőv...
magában...
féle 306...
hozott sz...
ben a tro...
sem. Eök...
árpáké.
Ily vál...
csoda, de...
még ezt...
mértékbe...
a szár, a...
belseje,
A lecses...
1924. o...
esett:

192

192

Az évi...
ingadozik...
például...
1917-ben...
csapadék...
Külön e...
Megérke...
sorban Sz...
október vé...
kért és me...
jöttek öse...
zacskókba...
jobbra, vá...
ruár 14-én...
A mersik...
kolhattak...
vagy 1 hó...
nagy pont...
ut terhes...
Nem tud...
mégis elve...
féle 55. sz...
jól ellátva...
a kertészet...
ott cserged...
Hamaros...
parcella mi...
indult s al...
időjárason...
indult, erős...
árpáimat á...
kéz? ...
Ki tette?...
Ott hagyta...
feléje, Mult...
A csodás te...

192

192

192

192

fényes idő! Mindennap. E váltakozó hónapok száraz hideg tart január 4-ig. Január 5-én délután 2 órakor +20°C. Olvad a jég a vizekről és a hó a Tauruszon. Megérad szörnyen a Seihun és a Djehán folyó. Január 16-án újból - 5°C éjjel. Nappal +22°C. Január 26-30-án - 8°C. Így folytatódik a játék a szélsőséges Taurusz hóföföde magas csúcsainak közeliségi folytán.

Február 17-én megszüntek a hidegek, a fagyok, fokozatosan emelkedik a hőmérő +22+28+32+36°C. Éjjel azonban állandóan erősen lehül a levegő, sokszor +4°C-ra és reggel erősek a harmatok. Akár csak eső lett volna minden éjjel.

Május elsején +25°C-t mutat a föld belső melege. 12-13-14-én, vagyis Servác, Pongrác, Bomifác napján itt tikkasztó hőség uralkodott. 45°C napon, 38°C árnyékban, 28°C a föld mélyében. Amikor a kis árpaparcellák sarló alá kerültek, 55°C-ban volt részünk, 45°C az árnyékban +15°C a minimum.

Ilyen változókéony időjárásban képzelhető a kilikiai növények helyzete. Képzeltető, mit gondolt magában a magyar árpám. De a hatvani Legány-féle 306. számú derekasan megállta a helyét és nem hozott szégyent a magyar származására, idegen földben a tropusok hazájában a szélsőséges idő ellenére sem. Sokkal szebb és teltebb a magja, mint az itteni árpáké.

Ily változó hőmérsékleti hullámzások mellett nem csoda, de nekem mégis annak tűnt fel, mert itthon még ezt nem láttam, a rozsda képzőletet meghaladó mértékben lépett fel. A gyökértől a toklász hegyéig, a szár, a levél, a kalász, a pelyva, magfogó külsője, belseje, az egész növény a rozsdatól ellepett volt. A leesezt csapadék mennyisége a következő volt.

1924. október 18-tól, vagyis lejövetelemtől kezdve esett:

1924. októberben	74	mm.
novemberben	87	"
decemberben	30	"
1925. januárban	60	"
februárban	30	"
márciusban	100.5	"
áprilisban	28	"
májusban	6	"
Összesen: 414.5 mm. eső.		

Az évi rendes csapadék Kilikiában 500 mm. körül ingadozik. Vannak azonban itt is nagy kilengések, például 1906-ban 953 mm., 1911-ben 350 mm., 1917-ben 577.4 mm., 1918-ban 403 mm. volt a csapadék.

Külön emlékezem meg Székács Elemér árpájáról. Megérkezésem első hetében többek között első sorban Székács nemesített árpát hoztattam. Ez történt október végén. Ment a levél, jött a válasz, hogy a kért és megrendelt magvak utban vannak. Meg is jöttek összetörve, megdézsmálva, kilugtatott kis zacskókban, javarésze az uton elvezve, vámházon jobbra, vámházon balra, ezer kézen áthalmenve február 14-én.

A mersinai Földközi-tengeri kikötőben is rostokolhattak egy hónapig, de az adanai főpostán is vagy 1 hónapig, mert csak ezután kézbesítették őket nagy pontossággal s így kipihenhetők a jó hosszú ut terhes fáradalmait!

Nem tudtam mitevő legyek most már velük. Végül mégis elvettem kísérletképpen 20 gr.-ot a Székács-féle 55. számú árpából, Chinoi „Porzol“-jával is jól ellátva, február 15-én gazdaságunk más határába, a kertészeti földre, oda, hol egy kis parcella mellett ott csergőz a motorral felhajtott Seihun folyó vize.

Hamarosan ki is kelt a csöpp négy sornyi kis parcella minden árpája. Március 4-én már jól megindult s alig hogy utol nem érte a viszonylagos időjárás már átesett más árpákat, mikor is a szárból indult, erősen megbokrosodott szép Székács 55. számú árpámat április 5-én többi lekaszálta egy láthatatlan kéz?...

Ki tette? Miért tette? Ezt nem tudom. Otthagytam a kis parcellát, sokáig nem is néztem feléje. Mult az idő! Egyszerre csak mit veszek észre? A csodás természet, a buja föld, a kellemes éghajlat

meghajtotta a megmaradt töveket. Április 20-án már újból nagyok voltak, de ekkor az előbbi sors újból csak utóértéket. Ez történt május 1-én.

Es Uram Isten! Május 19-én kiinn van megint, most már kalászban 22 töven, mindegyikben 38-38 maggal, 8 cm. hosszúságot mutat a kalász mértéke és most már igazán kíváncsi vagyok az eredményre.

A kísérleteket 1925-26-ban más irányban is folytatni fogom. Jobb művelés, jobb talajelőkészítés csodákat teremtett a magyar árpákkal, amelyek így is megállták a helyüket. Itt az átágtérítés árpában dömnönként 100-150 kg. Már megintem a kellő és szükséges lépéseket magyar nemesített árpáknak Törökországba való behozatala érdekében. Remélem, hogy az eredmény nem fog elmaradni.

Ugyanis ha itt Kilikiában, meleg égövön bevált a magyar árpa, sokkal inkább be fog válni a Taurusztól felfelé eső vilájetekben (kormányzóságokban) mint Angora, Sivar, Erzerum, Tschorum, Samsun, Kaiseri, Brussa, Konstantinápoly, Tehanakale, Adriánápoly stb. stb., hol a klíma hasonló a mi éghajlatunkhoz, hol tél a tavasszal ölelkezik.

Szerény kísérlettel és egyszerű munkámmal is elértem azt, hogy felkeltettem az érdeklődést a növénynevelés iránt. Ma már ismert szó a „Székács-edenis“, a növénynevelés. A kedvet fokoztam azzal, hogy május 3-án 2 óráig tartó előadást tartottam a növénytermelési és növénynevelési kísérleti telepem az érdekelteknek és meghívottaknak a növénynevelés fontosságáról Törökországban.

A folyó évben már sok-sok helyen fognak további kísérleteket folytatni Székács és Legány árpájával. Lelekesítő szavaimra folyó év július-augusztusában mintegy 20 gazdasági tanár és igazgató örömmel készült tanulmányutra Magyarorszába, hazámba, hogy lássák, tudják, mily utakon kell haladnia a jövőben Törökország mezőgazdaságának?

Adana. Zsivánovits Béla
Turquie, D'Asie. chef de la Ferme.

Bár a fenti cikkben ismertetett kísérlet sok nehézségek árán, kis parcellákon végeztetett, mégis értékes tapasztalatot szolgáltat arra, hogy Törökország e vidékén a magyar árpafajtánk jó sikerrel termelhető. Zsivánovits Béla magmintákat is küldött hozzám és azok közül a hatvani nemesített árpa magja szembetűnően jobb minőségű, mint az összehasonlításhoz vetett török árpafajtáké. Ezek érdekes és értékes tapasztalatok, melyek alapján valószínű, hogy az ottani vidéken a magyar nemesített tavaszi buza, valamint zabfajták szintén jól fognak sikerülni annak ellenére, hogy egészen más időben vetik és aratják azokat ott, mint nálunk.

Valóban szép és elismerést érdemel az a lelkesedés, amellyel a fenti cikk írja az általa vázolt viszonyok között kulturát teremt és minél teljesebb sikereket kívánunk ez irányú működéséhez.

Rovatvezető.

GAZDASÁGI ROVARTAN.

Rovatvezető: Jablonowski József.

Küzdelem a borsózsizsikkal.

Rosenberg Viktor intező urnak Mezölákról fenti címmel közölt cikkét évezettel olvastam és tekintettel arra, hogy évtizedek óta borsótermesztéssel foglalkozom és továbbá, minthogy már évek óta a borsó tanulmányozását és nagyban való tenyésztését életelőmul tűztem ki: azt a keveset, amit elsajátítottam, czemmel közrehozsátom.

Munkaköröm évek óta olyan természetű, hogy többézer borsó termesztését ellenőrzöm. A borsó fejlődésének kezdetétől az aratásig állandóan járom a borsóterületeket. Azonkívül kísérleti kertekben 187 kísérleti szakaszon szemem előtt van a borsó majdnem minden fajtája. Továbbá százakra menő vasuti kocsirakományborsót zsizsiktelemlétek és mondhatom, hogy mind az a borsó, amely kezeink közül kikerül, minden bírálatot megbir.

Meg kell jegyezmem, hogy a borsótermesztés tanulmányozása a legnehezebb gazdasági munka. A borsó fajtája igen sok; az eltérés a levélben, a szárbán, a magasságban, hüvelyben és a magban olyan kis árnyalatokban mutatkozik, hogy ezeket az apró, csak az évek óta, szinte csak avval foglalkozó szakember tudja megkülönböztetni.

Természetes tehát, hogy a természetesen kívül a zsizsik és egyéb kártékony állatok elleni védekezés kell, hogy szintén tanulmány tárgya legyen a borsóval foglalkozó embernek, mert megnél jobban tud és idejében igyekszik is a rovarkár ellen védekezni, annál kevesebb munkája és vesztesége van mind sulyban, mind minőségben.

A zsizsik (*Bruchus pisi L.*) a borsó legádázabb ellensége. Április végén, május elején tojásait a fiatal borsóhüvelyekre rakja. A kikelő lárvá a hüvely belsejébe furakodik s ugyanazt teszi a gyöngye borsóval. A borsószemben él és annak érésével eléri ő is fejlődésének befejezését. A borsó érésekor a borsószemen egy kis kerek világosabb folt mutatkozik, amelyről a zsizsik jelenlétére következtethetünk, későbbben már a kis kerek folt helyén kis fedélke látható, jelezve, hogy a zsizsik kikelőben van.

Kis idő múlva feltolja a zsizsik a fedélkét és a tátongó sötét lyukból reánk bámul a zsizsik szürke alakja.

Ma csak egy jól kiízetődő védekezést ismerünk és az a szénkénevezés. Régebben a gazdlák 50 C fokos hőmérséklet fejlesztésével ilték meg a zsizsiket az arra a célra épített kemencékben. Ezzel a rendszel csökkentették azonban nagyrészen a csirázást. A szénkénevezés, bármilyen nagyban adagoljuk is nincsen káros hatással a borsó csirájára, de borsószénkénevezéskor a zsizsikésnél több anyag felhasználása természetesen nem lehet gazdaságos már a szénkénevezés nagy áránál fogva sem.

A zsizsik lárvája, mikor a borsóba berágódik, nem nagyon válogat elhelyeződése dolgában és bizony elég gyakran a csira helyén ezt előbb elpusztítja, megtalálja a maga buvóhelyét. Így természetesen a vetőmag csirázását csökkenti. Nem ajánlom tehát senkinek, hogy bármily olcsón is, zsizsikrágta borsót vásároljon és vessen el. Tény az is, hogy a zsizsikrágta borsó nagy százaléka kikel ugyan, de ne felejtjük el, hogy csirázáskor a csira saját magjából táplálkozik és a zsizsik elfogyasztotta anyag egyuttal táplálkozáshányt jelent a fejlődésben levő csirára nézve. Ha az idők viszonyosságai folytán némi akadályképpen a fejlődésben fennakadás következnek be, akkor a csira, vagy most már a fejlődő gyöngye növény, a táplálék hiánya folytán fejlődésben elmarad, elsatnyul és el is pusztul.

Emeljük ki bittal a sok jó borsónövény közül a satnya növényt és vizsgáljuk meg a gyökérzetét. Azonnal látni fogjuk, hogy az zsizsikes borsószem hajtása, vagy pedig barna foltot találunk rajta, mely szintén a hibás vetőmagból eredt.

Ennek a gyenge növénynek gyökérzete igen vékony, a főgyökér vékony és rövid, oldalgyökerek pedig alig látszanak rajta. Az egészséges háromhetes növény gyökérzete majdnem egy láb mélyre hatolhat a jól előkészített talajba, számtalan erős fejlődésű oldalgyökere szinte pamacszerűen veszi körül a főgyökert és rajta láthatjuk a nitrogén-gyűjtő kis gumók tömegét.

A borsót aratása után, mikor teljesen száraz állapotban van, azonnal csépeljük és a kicsépeelt anyagot ezt követőleg szintén azonnal szénkénegezzük. Avval elérjük azt, hogy a zsizsiket magát, esetleg fejlődésben lévő lárváját is megöljük, részben a szaporítást fékezzük és ezzel tejszetős magot kapunk. Ha ezek után a magot csiráztatjuk, akkor megtudjuk, hogy a magba fojtott zsizsik körülbelül hány csirát pusztított el.

Rosenberg intező urnak az a feltevése, hogy csépléskor a még puha magban lévő lárvá a dobkosárhoz való ütődés folytán elpusztul, nem állhat fenn. Természet törvénye szerint sem állhat fenn.

Abban téved a Kolléga ur, ha hiszi, hogy ha korán aratja a borsót, kevesebb benne a zsizsik. A zsizsik, ha egyszer tojásait lerakta a borsóhüvelyre

FORDSON-TRAKTOR

raktárról azonnal szállitható

HALTENBERGER VILMOS

a FORD-gyárak autorizált képviselője

Telefon: 66-15 Budapest, VI., Nagymező-u. 19.

Specialis emelők gazdasági gépek: Oliver-ekék, tárcsáshorozók, tárcsás szikkekék, fűkaszáló, burgonyakiszédő, kő-fűrészbenderés

Ingyen pácol, mert holdanként 5-10 kg. vetőmagot megtakarít

PORZOL HIGOSAN

vízmentesült pácolás.

Üszögmentesség - Vetőmagmegtakarítás - Termésfokozás

NOVÉNY VEDELÉM

CHINOIN GYÖGYÉSZ- ÉS VÉGY. TERN. GYÁRÁ R-T. TELEFON: 163-26, 162-54, 93-20

UJPEST

Mezőgazdasági osztály

és ha lárvája berágódott a borsóba, az bizony benne maradt. Az nincs kizárva, hogy a korai aratás és néhány nappal előbb való megkeményedése folytán a zsiszik nem tudja fejlődését befejezni és elpusztul, de azért a kártétel már megvan és ha a csirát megragta, annak a magja már nem csirázik ki többé. Csak kevesebb lesz az életre való zsiszik, de a korai aratás folytán a borsó csiraereje megcsappan, tehát többet veszítünk a vámon, mint nyertünk a révén.

Egyedüli védekezésünk a szénkénegezés. Elmésen elintézi azt — tudtommal — a szászbereki uradalom. A rühtelenítőkamrát egyúttal szénkénegezőkamrává alakítja át és a sikere biztos. A légháztalanul való elzárás a fontos és annak a célnak nagyon megfelel. Felülről van egy beöntőlyuk, mely elzárható, bent pedig meg a borsó zsákokban felhalmozva. A széndiszulfidgáz leszáll, elpusztítja a zsiszikeket és a gazdaságban a borsózsizsik terjedése fékezve van. Elintézhető ez a munka a cementgödörben is, ha felülről légháztalanul el tudjuk zárni. Azonban ha nagy tömegről van szó, akkor a magkereskedő nagy cegek tulajdonát képező szénkénegező telepeket vegyük igénybe. Ezek igen méltányos áron elvégzik a zsiszikipusztítást, esetleg el is helyezik az eladásra kerülő borsót.

Derera József.

SERTÉSTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: a. Dörner Béla.

A hus- és mangalica-sertés tenyésztése.

1873-ban, a bécsi világkiállításon láttam először a yorkshirei sertést szépen fejlődött szopómalacai- val. Megragadta nemcsak figyelmemet, de felkeltette vágyamat is e szép és szapora-fajtát meghonosítani hazánkban. Azóta behozták és meghonosították az Amerikai Egyesült-Államok poulanchina, berkshirei és yorkshirei angol és az ezek keresztezésével kiterjesztett linkeln-sertést is. Valamennyien szépen fejlődöttek és igen szaporak. A kiállítást látogatók nagy reményekkel vásárolták és meg is honosították nagy gazdaságukban. Egyesek előírás szerint fogantatosították a táplálkozását, tartását és nevelését, nem tekintve jövedelmezőségére. Mások azonban meg akarták hódítani érdekeiknek az állat természetét és hasonló bánásmódban részesítették az időviszontagságokhoz hozzászokott mangalicával. És miután ez a törekvés kudarcot vallott, kimondták rá a szentenciát, hogy ez a kétszer fiázatható 22—26 malacot vető elkényeztetett állat nem nekünk való. Maradjunk csak meg a mi egyszerű fiázó és átlagban 4 malacot felnevelő évi szaporulatot produkáló mangalicánknál. Ennél a kitiűnő zsiszicsnél, aminek nincs párja a világon.

A Köttelek háború előtt nagy tanácskozással és viták folytak felett, hogy melyik az országra előnyösebb és rentabilisabb, az említett három fajta hus-sertés, vagy pedig a mangalica? Kovácsy Béla gazdasági akadémiai ny. igazgató kelt harora a hus-sertés mellett, de leszavazták, mert hát a magyar gazdák és birtokosok nagyon szeretik a külterjességet, a tarló kihasználását, kényelmet, maradiságot és mindazokat a karakterisztikus vonásokat, amiktől sehogysem tudnak szabadulni, még ha anyagi romlásukat is vonják maguk után.

A Köztelek 1925. május 24-ik számában Bodrogkő Zoltán „Átérhetnek-e kiscsászák a hus-sertés-tenyésztésre?” terjedelmes közleményében felelevenítette a már egyszer oly dicsőösen elismert kérdést. Persze most más formában, mint a háború-előtti időkben történt, mert most mégis bizonyos méltatásban részesült.

Egy kis hiba azonban becsúszott a közleménybe, amennyiben a cím a kiscsászáról szól, a közlemény-

ben pedig a lateimereket, iparosokat és kisembereket sorakoztatja fel mint a hus-sertés tenyésztésének gátolót, mondván, hogy ezek nem képesek mindazokat előteremteni, amik a hus-sertés természetének a igényeinek megfelelnek. Es ebben igazat adok neki, de nem adok abban, hogy a kiscsászák, törpe- vagy kisbirtokos ne érhető el azt a célt, amit a nagybirtokos. Eddig mindig olyan kifogásokat hallottam, hogy ami elérhető kicsinyben, az nem érhető el nagyban. Jelen esetben mindenik félnek tudást, szakértelmet, körültekintést, szorgalmat és munkát feltételezve, csak siker koronázhatja törekvését.

En Bihar megyébe való vagyok, abba a kis vármegyébe, amelynek őt vármegye képezte határát s ahol nem is lehetett birtokot elképzelni falca disznó nélkül. Egy pár száz anyakoca nem is tartozott a ritkaságok közé még valamire való nagyobb birtoknál sem. Az Almásy grófok, a Tisza-család gesztói, a nagyváradi püspökségi és káptalansági uradalmak, okányi Schwarcz, Balázsházy stb. nagysertésenyésztők mangalicái valamennyien elérték azokat a kívánni való feltételeket, amiket Bodrogkő Zoltán ur közleményében felhozott. Az aradmegyei 30-ezerholdas kiscsászai József főherceg, a herceg Szukovszky nagy-kiterjedésű, a gróf Wenkheim békésmegyei, valamint a Károlyi grófok szatmármegyei stb. uradalmak, a hajdu, szabolas, zemplén stb. megyebeli birtokosok és bérlők nagy sertésenyésztőikkel sem maradtak Bihar megye mögött, amint nem maradtak az erdélyiek sem. Volt itt kitiűnő — a modern igényeknek megfelelő — fiázatók, kukorica, árpa, zab szemeseléség bőven. Vetettek az anyakocák 7—8 malacot is, de azért mégsem haladta meg az évi felnevelt szaporulat a 4 darabot.

Vajon miért? Mert az egyoldalú szemeseléség megett a többi malacok arát és különben más alkalommal még visszatértek annyival inkább, mert én tudom, hogy ezzel az állítással sokaknak szegyet ütöttem a fejükbe, akik állításaimat képzetlenségnek tekintik. Belekapaszkodom azonban már most a közlemény ama részébe, amely azt tartalmazza, hogy a világháború előtt hivatalos megállapítás szerint 42 millió volt a sertésállomány, amely háború alatt felére olvadt s ma Csonka-Magyarországon obtionista számításokkal sem lehet egy milliónál többre becsülni az állományt.

En hálával tartozom Bodrogkő Zoltán urnak szives fáradságáért, hogy közleményét megírta s úgy írta meg, hogy bizonyítja a háború előtti és mostani állomány nagyságát. De különösen hálával tartozom, azért, hogy közleményét a „Köztelek”-ben adta le, mert az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet, a gazdaságszabadságra mindig úgy tekintetem, mint a nap derengő sugarát a növényéletre, mint a tavasz zsongó levegőjét s az áldásos májusi csó termékenyítő erejét a fejlődő vetésekre. Ugy tekintetem, mint amely tevékenységével, hazafiságával, tudásával s szellemi fényével bevilágít abba a sötéttségbe, amelyben nagyon sokan eltévelyednek még a magasabb fórumokon is. Igaz ugyan, hogy Elek István dr. állítása szerint az utolsó statisztikai felvétel Nagy-Magyarországon 1911-ben történt s ekkor 6.400.000 volt a sertésállomány, míg az 1918-ban eszközölt közlélemzési adatgyűjtés szerint 7.311.000. Ezeket a számadatokat Csonka-Magyarország területére átszámítva 1915-ben 3.320.000, 1918-ban pedig 3.720.000 volt a sertésállomány, ami azóta bizonyára emelkedett. Ez ugyan nagyon ellentmond Bodrogkő Zoltán szinte helyesnek állított statisztikájának.

Magam is azt állítom, hogy a háború alatt nemcsak a katonák koplaltak, hanem egyes nagyobb városok fogyasztóközönsége is rászorult arra, hogy az ugynevezett Cs. és Kir. Hadügyminiszteri Sertés-átvételi Bizottság vásároljon részükre is hizott sertéseket s szállítsa a kijelölt nagyobb városokba. Már pedig, ha a háború alatt szaporodott volna a sertés, akkor, mikor a tenyésztő és hízoló még saját ter-

mésével sem rendelkezett tetelése szerint, ez az eset nem adhatta volna elő magát, már csak azért sem, mert bizony a világháború alatt keveset törődtek a polgárok szükségleteinek biztosításával, csak a hárseregével. A pár száz sertésmentől való megválasz engem is a háború kényszerített.

Ez a két egymással homlokegyenest ellenkező statisztikai számadat mindenestre feszélyez annyiban, amennyiben e közleményekből akarom megállapítani, hogy nemcsak most e rettenetes meg-csökkentett országban, hanem érintetlen korában sem volt annyi sertés, hogy a lakosság igényeit és szükségleteit kielégítette volna*) s így a szegénysorsunk akkor is koplaltak hus és zsir dolgában, mint most majdnem valamennyien a nemtermelő és hízoló. A számításommal gáncoskodni kívánókkal szemben azonban le kell szegednem, hogy a megbízhatlan statisztikai adatok hiányában számításom is csak hozzávetőleges lehet, amit következőkben állítok össze:

Az ország összes lakosságának régen és most is 75%-a földműveléssel foglalkozik. Érintetlen korában 20, most meg 8 millió a lakosság. Első esetben tehát 15, másodikban pedig 6 millió a földművelő. Minden egyes felnőtt munkásnak kell fejé- kint 120—130 kilós sertés. Ez kitesz első esetben 19.500.000, most 7.800.000 darabot. Ezután jönnek az állami alkalmazottak, iparosok, kereskedők és gyári munkások az export- és tenyészanyag. Ha tehát Bodrogkő Zoltán ur statisztikája után indulunk, akkor hiányozván 6.800.000 darab, még a termelőknél sem jut jóllakásra, nemhogy a többi mas-foglalkozásúknak. De nem jut Elek István dr. ur statisztikája szerint sem, ha számításai alapul az 1918. évi lehetetlen 7.311.000, illetve 3.729.000 sertés- állományt vesszük is, mert így is hiányzik 4.071.000 darab. Hát a többi foglalkozásúakat mit esznek? Hol van a tenyészanyag és kivitelre való? Teljesen el-ejtve a Bodrogkő Zoltán ur statisztikáját, lássunk az Elek István dr. ur statisztikai kimutatását, t. i. azt, hogy 1911-ben a háború előtt 6.400.000 darab volt a sertésállomány, hogyan fedezte a szükségletet, ha mint fentebb kimutattam, 19.500.000 drb volt fogyasztandó szükséglete a 15.000.000 földműveléssel foglalkozóknak. Hát ugy, hogy hiányzott 13.100.000 drb. Azt pedig nem lehet letagadni, hogy a többi foglalkozásúakat akkor nem ettek, nem volt tenyészanyag és nem volt export. De nem lehet azt sem, hogy a rossz élel, nélkülözés miatt ronult kukoricára lévő utalva a szegény ruhén név, veszedelmes pellagra-betegségbe esve pusztultak. Bentarván és megismer- ven a Fevidéket, azt sem lehet tagadni, hogy a szegénység, a nyomor és munkanélküliség nem kény- szerítette a tótágot arra, hogy Amerikába kivándor- roljon, ugy hogy a nyolcvanas években egész köz- ségekben nem lehetett csak elagott öregek, nőket és gyermekeket találni.

Es ki tudja kimutatni azoknak a magyaroknak számát, akik háború előtt és után kivándoroltak Amerikába és Kanadába, mert hazájukban nem tud- nak megélni. Sokoropátka István volt gazdasá- miniszter, nemzetgyűlési képviselő, valamelyik lap- ban akkoriban, trótt közleményében azt kimutatta, hogy abban az évben, mikor ezt írta, az összes mai lakosságának 40%-a földmunkás volt, ennek 40%-a aratás s harmados föld nélkül maradt s így üres tarisznyával ment neki a télnek családjával, ami azt bizonyítja, hogy 1.250.000 embernek nemhogy kövér disznója, de még kenyere sem volt.

*) Ezt így egyszerűen nem lehet állítani, mert a szegénysorsunk még akkor sem tudjuk szükségletüket kielégíteni, ha s zsir és húsuktartak nyakig vannak eladhatlan áruval. Egy országunk nem abból lehet megtélni az exportképességét, hogy mindenki el van-e látva az ő szükségleteivel. Nem akarom követendő példaképpen említeni az orosz szovjet eljárást, de pl. márciusban elő sertéseket exportált Wienbe, holott a nép nagyrésze az éhségtől pusztult el. Rovatvezető.

ALAPITTATOTT: 1898-ban

MELIS és PINTÉR

SZOMBATHELY | BUDAPEST
Széll Kálmán-utca 26. | V., Széchenyi-utca 3.

legelőnyösebb feltételek mellett szállít:

Szuperfoszfát, Thomassalak,
40% Kálisó és Mésznitrogén
valamint minden egyéb műtrágya fajtát.

Keszthelyi Balatoni Kiállításon 1922-ben, Kaposvári Faluszövetségi Kiállításon 1923-ban aranyéremmel kitüntetve.

GRÓF KÁROLYI IMRE NÖVÉNYNEMESÍTŐ URADALMÁNAK KEZELŐSÉGE, ZALASZENTGRÓT
ajánlja
40% felárral saját nemesítésű repce, buza, rozs, őszi árpa vetőmagvait,
valamint a birtetében levő Mikosdi Magnemesítő Uradalom Bonfermier **BUZÁJÁT.**
Előjegyzéseket és rendeléseket elfogad!

3084

Az elmondottakból következik, hogy van némi jogosultsága annak a gondolatnak, hogy Csonka-Magyarországot a gazdasági összeomlástól csak a hussertés és baromfi minél szélesebb körben való kiterjesztése mentheti meg. Ezekről természetesen nyomul előre a többtermelés gyakorlati megoldása a termelő boldogulásával és a nem termelők szükségleteinek kielégítésével. Magyarul mondván, hogyan lehet megszabadulni a lerongyolódás, koplalás és testi-lelki gyötrelmekről Magyarországon minden fiának. A cél elérésére irányuló módokról és eszközökről a legközelebb kimerítő részletes felvilágosítással szolgálunk, alkalmat adva mindenkinek eme nagyfontosságú országos érdekű kérdés megvitatására.

Márton Zsigmond.

Uj rendeletek.

(Az Országos Gazdasági Munkáspénztárnál biztosítottak gyógykezelése. — Külön eljárási költség hitbizományi ügyekben. — Cséplőgéptulajdonosok forgalmi adója. — Változások a trafikarokban. — Vasuti szállítási díjkezdmenyek.)

Az Országos Gazdasági Munkáspénztárnál biztosítottak gyógykezelése.

A m. kir. földm. miniszter 1925. július 2-án 27.399/Vl. 2. szám alatt kelt és valamennyi vármegye alispánjához intézett körrendeletében felhívta az alispánokat arra, hogy minél szélesebb körben legyenek a központi igazgatóság munkaadókat és az alább megnevezett orvosokat, hogy az 1900. XVI. t. c. 33. §-a értelmében az Országos Gazdasági Munkáspénztári orvos teendőit, ha a központi igazgatóság másként nem határoz, a községi (kór-orvos), illetőleg ott, ahol a községi orvos kötelezettségeit a járási orvosnak kell teljesíteni, az utóbbi tartozik ellátni. E törvényes rendelkezés folytán tehát a községi (kór-, járási) orvos mint pénztári orvos tartozik a pénztárnál üzemi baleset esetére biztosított és hozzá ez alapján segélyért forduló egyéneknek üzemi baleset esetében haladéktalanul orvosi segélyben részesíteni és azokat azontul is a szükséghez képest megfelelően gyógykezelni. A községi orvosnak a pénztári orvosi teendők ellátása állásával járó hivatalos kötelezése, melynek elmulasztása fejelemi vétségét képez és nevezett orvosok a gyógyellátásért csak azokat a díjakat számíthatják fel, melyek a m. kir. népjóléti és munkügyi miniszter által kiadott mindenkorai rendeletekben megállapított nyertek.

Külön eljárási költség hitbizományi ügyekben.

Az igazságügyminiszternek f. hó 20-án életbelépő 30.800. számú rendelete szabályozza a hitbizományi ügyekben terjedő külön eljárási költség fizetését. A rendelet értelmében, úgy mint eddig a haszonbéri és bérmegállapító ügyekben, a hitbizományi birtokosnak, várományosnak vagy hitelezőnek külön eljárási költséget kell fizetnie a hitbizományi bíróság részéről kért vagy tett intézkedések után, így különösen a hitbizományi állagának megváltoztatása, bérbeadása, átszállása és zár alá vétele esetében. A külön eljárási költség összege az intézkedések természetéhez s az általuk érintett vagyonértékhez képest van megállapítva s egy fél ezrelék és 2 százalék között váltakozik, bizonyos esetekben pedig állandó tételben van megszabva. A rendeletet egész terjedelmében a hivatalos lap f. hó 17-ik száma közli.

Cséplőgéptulajdonosok forgalmi adója.

A pénzügyminiszternek f. hó 1-1 hatállyal f. hó 18-án életbelépő 101.179. számú rendelete szabályozza a cséplőgéptulajdonosok általános forgalmi adóalapjának, a gépkereset állagos értékének és az adó esedékességének új megállapítását.

A rendelet szerint az adókövetési adószak továbbra is egy naptári hónap. A cséplőgéptulajdonosok az adókövetési időszak tartama alatt természetben megkeresett termények átlagos értéke után járó általános forgalmi adót az adókövetési időszak, tehát minden hónap utolsó napjától számított (ezen nap alatt tartoznak általános forgalmi adókönyvükben bélyeggel leróni. A gépkereset értékét a lerovás hónapjában közzétett átlagos terményárak figyelembevételével kell kiszámítani. Az 1925. évi július hónapban megkeresett termények értékét tehát az 1925. évi aug. hónapjára közzétett átlagos árak alapján kell megállapítani. Az adóalapból a géptulajdonosok szolgáltatásban álló munkások munkabéretét levonni nem lehet. Féltreértékek elkerülése miatt a rendelet kiemeli, hogy a cséplőtulajdonosok által közvetlenül a részes munkásoknak

kiadott gabona értékét csak abban az esetben lehet a géptulajdonos általános forgalmi adójának megállapításánál figyelembe venni, ha azok a géptulajdonossal állanak szerződéses viszonyban. Irásbeli szerződés hiányában azt kell vélelmezni, hogy azok a részesmunkások, akiknek munkabéretét közvetlenül a cséplőtulajdonosok fizetik ki, nem a géptulajdonossal, hanem a cséplőtulajdonosok által munkabérvizonyban. A gép kiszolgáltatásánál állanak munkabérvizonyban. A gép kiszolgáltatásánál alkalmazott munkásokat (gépészt, futót, etetőt és esetleg az adogatókat) azonban a géptulajdonos alkalmazottainak kell tekinteni, még akkor is, ha közvetlenül a cséplőtulajdonos fizeti ki őket, ha csak az ellenkezőjét a községi előjáróság előtt kiállított szerződéssel nem igazolják. Egyéb adat hiányában a gépkereset mennyiségéből a munkabéret kikötött százalékából is következtetni lehet arra, hogy valójában hány embert kell a géptulajdonos alkalmazottjának tekinteni.

Változások a trafikarokban.

A pénzügyminiszter 86.400. számú hirdelményével folyó hó 19-étől kezdve az általános forgalomban levő dohánygyártmányokra új árjegyzéket léptetett életbe, amely némely dohánygyártmányról lényegtelen árváltozást tüntet fel, nagyobbban azonban teljesen azonos az eddigi árjegyzékkel. Változások csak a következő tételcsoportoknál vannak: a trabukaszivar ára 2200 koronáról 2100 koronára, a britannikaszivar 3000 koronáról 2500 koronára, a britannikaszivaroknál, viszont a hercegovina-szivarok ára ezentul 300 korona helyett 350 korona, a Duna szivaroké pedig 150 korona helyett 200 korona lesz darabonként.

Megállapítja a hirdetmény azt is, hogy dohánynyltgkivonat (thanaon) 100 kg.-os hordókban, vagy 5 illetve 2 kg.-os szelecekben, 80%-os nikotinszulfátot pedig üvegpalackokban lehet beszerezni gazdasági vagy kertészeti egyesületi vagy községi előjáróság igazolvány alapján a dohánynygyáraknál, a készleteladást vállalt gazdasági és kertészeti egyesületeknél, valamint az állami és bizományi szénkegraktárak kezelősegeinél. A thanaon ára kg.-kint 30.000 K., a nikotinszulfáté 135 gr. tartalmu üvegpalackonként 150.000 K.

Vasuti szállítási díjkezdmenyek.

A Vasuti és Közlekedési Közlöny f. hó 19-iki számában a MÁV több szállítási díjkezdmenyt hirdet. Így takarmánynövényekre Budapest MÁV állomásoktól 150 km. össztávolságokon felül fekvő MÁV vagy HEV állomásokról Budapestre kocsiakománnyokban való feladás esetén f. év végéig a 15. díjosztály díjtételei engedélyeztetik rovatolás után. Továbbá kajsziarackra teherárként bármely határállomásra és legalább 10.000 kg. súlyúrt való díjizetés melletti feladás esetén a 14. osztály díjtételei, gyorsárként való feladás esetén pedig tetszés szerinti mennyiség szállításánál a D/c osztály, legalább 5000 kg. feladása esetén az E/b osztály, vagontételekben való feladás esetén pedig az F/c osztály díjtételei engedélyeztetik.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Ebben a rovatban csak a közérdeklő kérdésekre adjuk meg a választ, ezért tessék állandóan figyelemmel kísérni a „Szerkesztői üzenetek“-et is.

A szerkesztőséghez csak a lap szellemi részére vonatkozó levelek intézendők; hirdetési, lapreklamálási, címváltoztatási stb. ügyekben tessék egyenesen a kiadóhivatalhoz fordulni.

Juhállító építése. 18. kérdés. 300 darab juhállomásra juhakolt akarnék építtetni. Kérem a juhakolt szélességét, hosszát, magasságát és az ablak- és ajtóméreteket megadni. W. M.

Felét az 18. kérdésre. A juhakolt 10 m. belső szélesség mellett 30-33 m. hosszúra készítenéd. Ha ily szélességben nem építhető az akolt, úgy megfelelően hosszabbra kell azt építeni. Cél szerű 30 cm. vastag válaszfalal a beépített terület körülbelül egyhatod részét elkülöníteni a kosok részére. Az épület belső magassága 3-6-3-8 m. Az épület hossz-tengelyét észak felé irányban kell felvenni. Északi homlokfalán ablakokat, ajtókat alkalmazzon. Az ablakok legcélszerűbben 60/100 cm. mérettel, vízszintes tengely körül billenően készítenéd. A nagy akolton legalább 10, a kosok istállóján 3 darab ablak alkalmazandó. A trágyakihordás lehetővé tétele végett két darab 2-40-2-50 m. széles és 2 m. magas kapubejárat

készítenéd. Szárnyaskapuk helyett jobbak a felsővezetékes tolókapuk. A kosok istállóján elegendő 1-40 m. széles szárnyasajtót alkalmazni. A padlástérben feltétlenül beépítendő 5 darab 40/40 cm. belvilágú kettősfalú jól szigetelt szellőző-kürtő a páralecsapódás megakadályozására, a friss levegő bevezetésére pedig Z alakú 15/15 cm. méretű nyílások falazandók a falba. G. G.

KÖNYVISMERTETÉS.

Jelentés a magvizsgálók IV. nemzetközi kongresszusáról. Report of the Fourth International Seed Testing Congress. A kongresszuson, melyet az angol kormány megbízásából 1924. júliusában Cambridgeben tartottak meg, nem kevesebb, mint 26 államnak a hivatalos tisztviselője jelent meg, közöttük a világ leghíresebb magvizsgáló állomásainak vezetői is. Egész sor előadást és vitát tartottak a magvizgálatra, illetve a magellenőrzésre vonatkozó kérdésekről. A kongresszus munkálkodásának célja volt a megbízhatóság és egyöntetűség egyrészt a gyakorlati élet és a magvizsgáló módszerek, másrészt a vizsgálati eredmények közlési alakja érdekében azert, hogy egy az eladó, mint a fogyasztó a lehető legjobb felvilágosítást nyerje a magvakra vonatkozólag.

A most kiadott jelentés igen fontos és hasznos mindazokra nézve, akik magvizsgálással foglalkoznak és akik a magkereskedelem technikai kérdéseit iránt érdeklődnek, de nem kételkedünk, hogy a gazdaközönség köréből is sokan lesznek, akik nagy haszonnal fogják forgatni ezt az érdekes könyvet, amely egy sereg vitás kérdésre (p. o. a magvak keményhúságára, életkorára, gyommagvak csírázóképeségére, az aranka kártételének geográfai hatására, a fajtaazonosság megállapítására stb.), továbbá a kísérleti terén tett új felfedezésére (a már a csírágyban felismerhető betegségek) s új vizsgálati módszerekre vonatkozólag tartalmaz érdekes adatokat. A jelentés az összes megtartott előadásoknak, valamint az ezeket követő vitaközléseknek teljes anyagát tartalmazza. Ezenkívül közölve vannak benne az előadásoknak francia- és németnyelvű bő kivonatai is. Legmelegebben ajánljuk az érdeklődők figyelmébe! Megrendelhető minden könyvkereskedés útján, de közvetlenül is a kiadónál: „His Majesty's Stationery Office“ Astral House Kingsway, London, W. C. 2. Ára 11-50 aranyárka. (Portó külön 35 a Pf.) D.

A gazdaközönség köréből.

Jogos kívánságok.

Gazdatársadalmunk kiváló vezetői: Somssich László gróf, az OMGE elnöke és dr. Almásy Imre gróf, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke nem győzik eléggé hangsúlyozni, hogy mennyire szükséges az egész magyar gazdatársadalom együttműködése. Mert legyen az illető nagy-, közép-, vagy kisbirtokos, avagy ugyanezen kategóriákhoz tartozó bérlet, gazdasági, mezőgazdasági iparos, cseléd, időszaki munkás és napszámos, annyira egymásra vannak utalva, hogy szinte lehetetlen be nem látniok azt, hogy az általános gazdasági jólét csak akkor veheti igazán kezdetét, ha egymás érdekeinek szem előtt tartásával a megértés álláspontjára helyezkednek. A mezőgazdaságra ólomsúlyonként nehezedő adóterhek és hitelviszonyok stb. terén is sokkal eredményesebben tud az egységes gazda- és földművestársadalom eredményt elérni, ha nem szétjelhuzva, hanem egységesen küzd helyzetének javításáért. S különösen szükség van a megértésre most, amikor megcsönkített

Eredeti egy- és többvasu **Bächer-ekék, egyéb talajmivelő** eszközök, **BÄCHER-MELICHAR** eredeti szabadalmazott **Melichar-féle „Unicum Drill“ sorvetőgépek, „Imperator“ műtrágyaszóróval kombinált sorvetőgépek.** Budapest, V., Vilmos császár-ut 60.

A HATVANI NÖVÉNYNEMESÍTŐ R.-T. Ajánlja őszi vetésre: **nemesített őszi zab őszi búkköny** **vetőmagját!** **MEGRENDELHETŐ: A HATVANI NÖVÉNYNEMESÍTŐ R.-T., HATVAN ÉS A MAGYAR MAGTANVÉSZTÉSI R.-T., BUDAPEST, IV., SZÉP-U. 1.**

ak, én jtát. GRÓT wait, AT. 8034

hazánk ujjaépítésénél oly nagy szerep jut gazdaságmunka minden rendű és rangú polgárának!

A földreformtörvény is lejár ez évben, új eljárás csak igen kevés esetben indítható; megkezdődhetik a biztosabb termelés, a pénzügyi viszonyok terén is kezd kis könnyebbülés mutatkozni. Valószínűnek tartom tehát, hogy a termelésre előreláthatólag nyugodtabb időszak következik. Be fogják a földreform terén látni az illetékesek, hogy nem mind arany, ami fénylik és nem lesz meg az az eredmény, amelyet önzetlenül ugyan, de leginkább a politikum kedvéért a termelés rovására kissé elhamarkodva alkottak.

Másik ifjú törvényünk a mezőgazdasági kamarai törvény. Lehetséges emmél is észre nem venni az illetékeseknek azt, hogy a törvény által megállapított ezidőszertől kurialis beosztás nem igazságos. Mert, hogy a 100 holdon felüli birtokosok csak egy kuriaival vannak képviselve, joggal sérelmezhető ugyan, de legalább egyötöd képviseltük van. Nem így van azonban az érdemes gazdatiszti karnál, valamint önkéntesen alakult mezőgazdasági társadalmi egyesületek és intézmények nagytudású és a mezőgazdasági érdekekért mindenkor az objektivitás és a hozzáértés fényében harcoló vezető tisztviselői karánál, akik teljesen kihagyttak úgy a választói, mint a választhatósági kategóriákból. Mily szép és helyes lenne, ha a gazdatiszti kar és az önkéntes mezőgazdasági egyesületek vezetői, mint megválasztott kamarai tagok is részt vehetnének a mezőgazdasági érdekek kamarai tárgyalásánál, sőt szavazati joggal is birhatnának éppen úgy, mint az a nagybirtokos és mezőgazdasági napszámos, aki a törvény alapján helyet foglalhat a mezőgazdaságot érintő törvényalkotások, adókérdések, vámtarifa, kereskedelmi szerződések előkészítő tárgyalásánál. A mezőgazdasági kamarák kiváló tisztai karai csak örülnének annak, ha oly munkatársakat kaphatnának, akik az életből merített gazdag tapasztalataik gyümölcsét velük együtt a köz javára értékesítenék és mint a múltban, a jövőben is sikrasszállhatnának a mezőgazdasági haladás érdekében.

Éppen ezért az Országos Mezőgazdasági Kamarából kellene kiindulni annak a mozgalomnak, amely a törvényhozáshoz felterjesztést intézne a kamarai törvény oly irányu megváltoztatására, hogy a jelenlegi u. n. 5 kuria összevonatnék négyre és így az ötödik az ok nélkül mellőzött gazdatiszti kar és önkéntes mezőgazdasági egyesületek vezetői részére tartatnék fenn.

De nemcsak a kamarák, hanem a községi és járási mezőgazdasági bizottságok működésére is nagyon üdvös lenne, ha a gazdatiszti kar, mint külön kurialisan megválasztott csoport szerepelhetne, mert hiszen a magyar mezőgazdaság haladása igen nagy mértékben az ő érdemük és a jövőben még fokozottabb munkálkodásukra van szerencsétlen hazánk szükségére. A nemesített vetőmagvak termelése, a köztenyésztés helyes irányítása, falj munkálatok helyes keresztülvitele és még sok minden a földművelésügyi kormány részéről sok megértéssel találkozhat, erkölcsi és anyagi támogatásban is részesül. A gazdasági felügyelőségek is a legnagyobb elismerést érdemlik fárasszó munkájukért, de rajtuk kívül minden községnek szüksége lenne olyan valakire is, aki a helyszínen foglalkozna népiünkkel, a községi mezőgazdasági bizottságban őket oktathatná, mert ha be fogja látni a józan magyar nép azt, hogy a mezőgazdaság hivatott egyénei foglalkoznak velük és őket önzetlenül tanítják, akkor ezeket fogják inkább követni, mint a másokból földet ígérő demagógokat.

A földművelésügyi kormány, de meg az egész kormányzás is kaphat így egy egységes, meg nem bontható agrárfrontot, amelyet mindenkor számíthatna és csak egy tolvonyás volna szükséges ahhoz, hogy kielégítse ama jogos aspirációkat is, amelyek akaratlanul egyes rétegeket a kamarai intézményből kihagyttak.

Karácsond.

Kun András

A németországi szimmentáli tenyésztők panaszai és törekvései.

A bajor gazdák klubjában a közelmúltban az egyik ismert nevű bajorországi szimmentáli tenyésztő, *Moy* gróf előadást tartott a németországi szimmentáli tenyésztés helyzetéről és feladatairól. Ennek kapcsán az egyesület a következő határozatot hozta, amelyet a földművelésügyi minisztériumnak is felterjesztett:

„A folyó év tavaszán rendezett tenyészállatvásárok során azt a tapasztalatot kellett szerezni, hogy a legkiválóbb minőségű bikákat bár mérsékelt áron, de mégis el lehetett adni, a közepes minőségű bikák megfelelő értékesítése azonban lehetetlen volt. A kényszerhelyzetben lévő tenyésztők egészen jó állatokat olyan alacsony áron voltak kénytelenek eladni, hogy a tenyésztésre feltétlenül ráfáztak. Ez természetesen maga után fogja venni, hogy számos tenyésztő a bikanévelést megszünteti. Az értékesítés nehézségei azonban nem az az oka, hogy nincsen bikákra szükség, hanem az, hogy a bikák engedélyezésére vonatkozó szabályokat nem tartják be. Számos községben olyan bikákat használnak — jórészt engedély nélkül —, amelyek hitvány minőségűek folytán a népies tenyésztésben nagy károkat okoznak. Ezért feltétlenül szükségesnek tartják annak elrendelését, hogy a nem engedélyezett bikák helyett azonnal mások szereztessenek be és azokat a községeket, amelyek ezt idejében megtenni elmulasztják, erre a hatóságok kényszerítsék. Ezenkívül a már amúgy sem kielégítő tenyészállatengedélyezési törvényt sokkal szigorúbban kell végrehajtani. Az engedélyeket megadó bizottságok részéről tapasztalható elnézés teljesen indokolatlan és ennek megváltoztatása érdekében feltétlenül intézkedni kell. Csak ezáltal lehet elérni, hogy a nagyszámú bajor tenyésztő tenyészanyagát értékesíteni tudja és hogy a tenyészetek természetes visszafelődése be ne következzen.”

Ha nem bocsátottuk volna előre azt, hogy ez a panasz német tenyésztők részéről merült fel és hogy ők hozták az ismertetett határozatot, az olvasó bizonyára azt hinné, hogy a magyar gazdák a panaszáról és határozataról van szó, mert annak minden sora annyira ráillik a mi viszonyainkra is. Hasonlóképpen teljesen megfelel a magyar tenyésztők álláspontjának az a határozat is, amelyet ugyanazon a gyűlésen *Henseler* tanár javaslatára egyhangulag hoztak a Svájból való tenyészanyag behozatalra vonatkozólag. Ez a következőképpen szól:

„Az egyesületnek az a nézete, hogy egyes kiváló tenyészállatoknak behozatala — különösen, ha leszármazásuknál fogva a hazai tenyészetek anyagába beillenek és ha nem tudják — nem árt, sőt határozottan használható. De a bikáknak és különösen a tehéneknek és szőkeknél állandó tömeges és többnyire válogatás nélküli behozatala nagyon sérelmes a hazai tenyésztésre nézve, mert ez annak jelentőségét és értékét csökkenti és mert így annak saját lábára való helyezkedése lehetetlenné válik. De ilyen felesleges behozatal elveszi a legkiválóbb tenyészeteknek kedvét és a tenyésztői munkát és ezt annyiból lehetetlen is teszi, mert a sok költséggel és munkával előállított hazai tenyészanyag értékesítését megakadályozza.”

Érdekes tanulságokat tartalmaz különben számunkra *Moy* grófnak az előadása is, aki a német szimmentáli tenyésztők egyrészé által 1922-ben létesített érdekközösség (*Interessengemeinschaft deutscher Fleckviehhochzüchter*) célját és törekvéseit ismertette.

Ennek a németországi szimmentáli tenyésztése fejlesztése érdekében legújabb alakult és ma már 28 bajor, 6 közép-németországi és egy badeni vezető tenyésztőből álló szervezetnek az a főcélja, hogy a németországi szimmentáli tenyésztést a svájci tenyészállatbehozattal lehetőleg függetlenítsék és a német gazdasági viszonyoknak megfelelő anyagot tenyészessen ki. Ennek a szervezetnek a munkája különösen akkor volt időszerű, amidőn a német márka előértékelődése folytán Svájból nem tudtak vérfelújított anyagot bevásárolni és ezért a vezető német tenyésztők egymással szövődtek a vérfelújításra szükséges tenyészanyag kicserélése és biztosítása végett. A ma még szükséges svájci behozattal az elkerülhetetlen mértékre kívánják leszorítani, csak legeslegelőrendű any-

got engednek behozni, a behozattal előre megállapított közös tervek alapján szabályozzák különböző megfélelő vérvonalakból, a behozott állatok bevált utódait különösen kicserélik és ennek révén a kívánatos függetlenítést mielőbb kiépíteni igyekeznek. A svájci anyaggal szemben annál értékesebb és elsősorban jobb tejlőképességű állatok előállításával akarják felvenni a versenyt, aminek érdekében az érdekközösséghez csatlakozó tenyésztőktől igen alapos tenyészeti munkát kíván meg és pedig elsősorban a rendszeres tejlésellenőrzést, a gümőkór elleni küzdelmet, a szakszerű felnevelést; a növedékek legeltetését stb. Ezenkívül elittörzskönyvet fognak vezetni, amelybe csak a legkiválóbb állatok kerülhetnek bele és csak ezek utódait lesz majd szabad az érdekközösség által minden év tavaszán és őszén rendezendő bikaárverésekre elővezetni. Remélik, hogy ilyen cél tudatos munkával a német gazdasági viszonyoknak megfelelőbb anyagot tudnak majd előállítani annál inkább, mert Svájcban még csak szórványosan, egy-két év óta rendeznek tejlőversenyeket és amit kiderült, a nagyobb tenyészetek csak néhány kiválasztott állatukat ellenőrzetik, nyilván nem a legrosszabbakat.

Ennek az új szervezetnek a munkája bizonyára értékes eredményeket fog szolgáltatni és pedig ettől különösen a tejlőképesség fokozott figyelembevételét és fejlesztését reméljük, mert a helyszínen szerzett tapasztalataink szerint Bajorországban és főleg a Miesbach-vidéki legkiválóbbnak tartott tenyészterületen a tejlőképességgel eddig nem sokat törődtek. Emiatt minden oldalról elég sok szemrehányás éri a bajor szimmentáli tenyészteket, akik azzal védekeznek, hogy az ottani gazdasági és természeti viszonyok mellett a tejlésellenőrzés megfelelő végrehajtása szinte lehetetlen feladat. Ennek a fontos kérdésnek a megvitátását a bajor gazdák klubja, az ősz folyamán rendezendő nagygyűlésének a napirendjére tűzte és a tejlésellenőrzés ügyének legkiválóbb ismerőjét, prof. dr. *Hansen* titkos kormánytanácsost kérte fel erről a kérdéssel előadásnak tartására.

K. T. S.

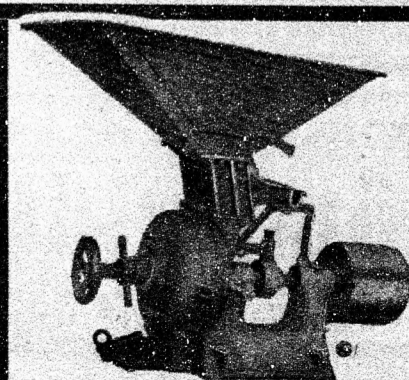
VEGYESEK.

II. őszi haszonállatvásár.

Lapunk múlt számában már röviden hírt adtunk arról, hogy az Országos Tenyész- és Haszonállatvásártelep intézőbizottsága ebben az évben is őszi haszonállatvásárt, díjazással egybekötött baromfi kiállítását és mezőgazdasági gépkiallítását rendez. Tavaly a rossz termés okozta pénztelenség miatt nem fejlődött ki a forgalom a kívánatos mértékben, az eredmény azonban a viszonyokhoz képest nagyon kielégítő volt, amennyiben a felhajtott szarvasmarhák 50%-a, a sertések 60%-a és a juhok 80%-a cserélt gazdát. Az idei jó termés biztosítja a vásár sikerét, amire hozzájárul az a körülmény, hogy a tavaszi tenyészállatvásárkor még sok gazda még nem volt abban a helyzetben, hogy állatállományát újabb beszerzésekkel gyarapíthassa, amit így kénytelen volt az őszre halasztani. A rendezőség minden rendelkezésére álló eszközzel arra törekszik, hogy a külföld érdeklődését a vásár iránt felkeltsék és a szomszéd államok gazdáit vevőkül megcserezze, így svájci kiállítóknak a vásáron való részvétele tárgyában biztató kilátással kecsegtető tárgyalások folynak.

A II. őszi haszonállatvásár folyó évi szeptember hó 12-15-ig tart. A bejelentési határidő augusztus 30. A rendezőség megtette a lépéseket, hogy úgy a felküldendő állatok szállítására, mint a vásárt látogató közönség részére a szokásos vasuti díjkedvezmény engedélyeztetessék. A vásár szabályzatának és bejelentő íveinek szétküldése már megtörtént. Aki ilyeneket elnézésből esetleg nem kapott, forduljon

FORDSON-TRAKTOR EKÉVEL azonnal **HAHN** szállításra autóval képrizet Budapest, VII., Üllői-ut 52/b Telefon: József 1-88

„TURUL” daráló- és őrlőgép

függőleges kövekkel, teljesen vasból. Kiválóan alkalmas **tengeri, árpa és koptatóhulladék darálására**, malmok- és gazdaságokban takarmányozási célokra. Tartós kivitelben, nagy munkaképességgel, gyártja:

GRAEPEL HUGÓ BETÉTI TÁRSASÁG
MALOMÉPÍTÉSZET és GÉPGYÁR

Budapest, X., Szilávy-utca 20-30. sz., Gergely-utca sarok.

eziránt az Országos Mezőgazdasági Kamara Intézőbizottság utca 29., a bajorországi tenyésztők IX., Üllői-ut

Japán m... „Köztelek”... szülő tartal...

Személyi egy hónapos utazott.

Kitüntetés. ter előterjeszt tanácsosnak, szerzett érde gazdasági főt...

Az állatára felévében. A hasznos tevé szernek, a b mazasu jeles tanúságos tar kereskedelmi L. felüli alak konok szerin követték mos marhaárak me jelentősen cső a marha-, m mutattak és őia első irány magyarazzák, ezzel szemben hogy minden felhajtás 1925 és csak a serték mögött (a 94.000, 1913. I. és 94.000, juhfe tésfelhajtás 43 legutolsó erős desnél számba nőség sem vol tás növekedett fogyasztás szü amely azelőtt A világpiacon emelkedett, ez met piacra se anyag behozat helyzet nagy k hogy a német fedezni külföld zónék nagy k mulasztottak s hazai áruból fe legutóbbi idő marhaárak em a hazai termé nagyon elítéli lődő nagymérv lyeket Komoly kolta. Ezek a okoznak mindt ugy az állatker és hízalásra. E husellátása nin ebben az irány Amerikától. A megfelelő szer husárak közötti fogyasztók erő világpiacon az szilárdnak látja

Versenytagy m. kir. államren ázeme f. évi au tárgyalást tart részére szükség állomás részere kanizsa állomás szállításának b tetele alól term felvilágosítást f

„Recepterme figyelmebe” cu zölt közlemény gazdasági Kam

VETŐMA
ÉS ÉRTÉ
VEZ
SZÉKÁ
Budapest, V.,
TELEFON
TÁVIRATC

ezirant az Országos Tenyész- és Haszonállatvásárló Intézetbizottságához, Budapest, V., Alkotmány-utca 29., a baromfiállítást illetően pedig a Baromfi-tenyésztők Országos Egyesületéhez, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Lapunk mai számához mellékelve megküldjük a „Köztelek” lap 1925-ik évfolyamának I. félévére szóló tartalomjegyzékét.

Személyi hír. Konkoly Thege Sándor OMGE titkár egy hónapos szabadságának eltöltésére külföldre utazott.

Kifüjtetés. A kormányzó földművelésügyi miniszter előterjesztésére Darvas Ferenc dr. gazdasági tanácsosnak, a hazai mezőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemei elismerésül a magyar királyi gazdasági főtanácsosi címet adományozta.

Az állatárak alakulása Németországban 1925. I. félévében. A német gazdák által létesített és igen hasznos tevékenységet kifejtő állatkereskedelmi szervnek, a berlini „Viehcentrale”-nak magyar származású jeles igazgatója, J. Felkl igen érdekes és tanulmányos anyagot közölt a Deutsche Tageszeitung kereskedelmi mellékletében a német állatárak 1925. I. félévi alakulásáról. A bemutatott beszédes grafikonok szerint az állatárak egészen más irányzatot követtek most, mint 1924. első felében, amidőn a marhaárak némileg, a sertés- és borjúárak pedig jelentősen csökkentek, míg a legutolsó időben ugy a marha-, mint a sertésárak rohamos emelkedést mutattak és csak a borjúáraknak van április vége óta eső irányzata. Az árak emelkedését sokan azzal magyarázzák, hogy a felhajtások még kisebbek, ezzel szemben azonban Felkl számadataival igazolja, hogy minden állattól a berlini vásárra több volt a felhajtás 1925. I. félévében, mint 1924. I. félévében és csak a sertésfelhajtás maradt el a békebeli mérték mögött (a marhafelhajtás 1925. I. 103,000, 1924. I. 94,000, 1913. I. 114,000, borjúfelhajtás 129,000, 1924. I. 94,000, juhfelhajtás 295,000, 178,000 és 278,000, sertésfelhajtás 433,000, 400,000 és 701,000). Az állatárak legutolsó erős emelkedése idején sem voltak a rendelkezésünkre álló kisebbek a felhajtások, a minőség sem volt gyengébb, hanem inkább a fogyasztás növekedett meg és pedig nem csupán a friss fogyasztás szükséglete, hanem a feldolgozó ipar is, amely azelőtt jórészt külföldi húst dolgozott fel. A világgiacon az állat és állati termékek ára szintén emelkedett, ez nem maradvány hatás nélkül a német piacra sem, ahová április eleje óta a külföldi anyag behozatala erősen megcsappant. A mostani helyzet nagy kudarc azokra számára, akik azt jósolták, hogy a német szükségletet állandóan olcsón lehet fedezni külföldi anyaggal és ez a biztatás sok tényezőnek nagy károkat okozott, mert ebben bízva elmulasztották szükségletüket még a télen az olcsóbb hazai áruból fedezni. Felkl az állatárak és főleg a legutóbbi időig a paritástól erősen elmaradt marhaárak emelkedését nem tartja bajnak, mert ez a hazai termelésre csak előnyösen fog hatni, de nagyon elítéli az állatáraknak hétről-hétre ismétlődő nagymértékű ugrásszerű ingadozásait, amelyeket komoly szempontok nem tesznek indokoltá. Ezek a nagy ingadozások súlyos károkat okoznak minden tényezőnek és bémítóló hatnak úgy az állatkereskedelemre, mint az állattenyésztésre és hizlalásra. Ennek okát abban látja, hogy a városok husellátása nincsen megfelelőképpen megszervezve; ebben az irányban a németeknek tanulniuk kellene Amerikától. A gazdáknak és állatkereskedőknek megfelelő szervezkedésre kisebb tehetné az állat- és húsarak közötti nagy különbséget is, amit a német fogyasztók erősen kifogásolnak. Felkl egyébként a világgiacon az állatok és a hus ár alakulását igen szilárdnak látja.

Versenyárgyalás buza- és rozszállításra. A m. kir. államrendészeti szervek szombathelyi élelmiszer-üzeme I. évi aug. 10-12-én Szombathelyen versenyárgyalást tart 1925-26. évben Szombathely állomás részére szükséges 3442 q buza, 2151 q rozs, Soproni állomás részére 2470 q buza és 1543 q rozs, Nagykanizsa állomás részére 2496 q buza és 1560 q rozs szállításának biztosítására. Bónatpénz, óvadék letétele alól termelők fel vannak mentve. Részletesebb felvilágosítást fenti élelmiszerüzem nyújt.

„Receptemelési szerződést kötött gazdaságok figyelmébe” cím alatt lapunk múlt számában leközölt közleményünkre nézve a Felsődnánantuli Mezőgazdasági Kamara igazgatósága annak megállapítását kéri, hogy a receptévető a londoni jegyzés alapján számolt el minden esetben. Csak kevés kivételnél volt szükség a repce dohossága, penészsége, vagy gazos, vegyes gyengébb minősége miatt megfelelő levonást eszközölni, ami a szerződésből természetesen következnek. A földművelésügyi kormány természetesen is leszögezte, hogy az idén ugyan megduplázódott a repcetermés mennyisége, de minőség tekintetében az ideai termés gyengébb, amit a gazdák maguk tudnak a legjobban. Ilyen minőségi levonásra is csak kivételes esetben s a kamara szakértőjének közös bevonásával került sor. Egyébként a repce 90%-ában már leszállított és reudben elszámoltatott.

Vezetőfőtiszt állást keres főuri uradalomban, vidéki, vagy fővárosi központtal, az ország egyik elismert jól vezetett uradalmának keresztény, középkori, felmondatlan állásban lévő főtisztje. Elsőrendű mezőgazdasági praxissal bír, egy kereskedelmi, mint pénzügyi téren nagy gyakorlata van. Kifüjtő referenciákkal rendelkezik. Érdeklődésre a Köztelek szerkesztősége felelősséget nyújt.

A világ 1924. évi szénfogyasztása. A német birodalmi szénbizottság a világ szénfogyasztásáról az elmúlt évben érdekes statisztikai kimutatást tett közzé. A közszéntermelés 1919-ben csak 85%-a volt az 1913. évi termelésnek, már 1920-ban 96%-ra gyarapodott és azóta az 1921. és 1922-ik évek kivételével, amikor jelentékenyebben csökkent, körülbelül ugyanazon a szinten mozog. Európa 1924-ben a széntermelés 47%-át, Amerika pedig 41%-át végezte. Az európai közszéntermelők között Nagybritánia áll első helyen. 1924-ben 373.5 millió tonna széntet termelt; utána következnek Németország 119 millió tonnával, Franciaország új szénterületeivel együtt 47 millió tonnával, Belgium és Felsőszilézia 23 millió tonnával. Ha a legfontosabb európai széntertermelő országok elmúlt évi eredményeit az 1913. év eredményével hasonlítjuk össze, úgy Anglia 1923-ban 96, 1924-ben pedig 94%-ot érte el a béketermésének. Németország 1919-ben a háború után 62%-kal kezdett, a következő évben 76%-ra emelkedett és az 1923. abnormis évet figyelembevéve 1924. évi béketermésének 84%-ot érte el, Franciaország 96%-ot, Belgium pedig a teljes béketermésének 84%-ot érte el.

Mezőgazdasági munkásokkal és kereslet. A M. Kir. Földművelésügyi Minisztérium fennhatósága alatt működő Országos Mezőgazdasági Munkásokérettő Központi Iroda (Budapest, földművelésügyi minisztérium, II., em. 208.) most tette közzé a július hó I. felére vonatkozó munkapiaci adatokat. A július 15-én lezárt kimutatás szerint A) I. Foglalkozást kereső munkások: 1. A „Falu” szövetség vezetőjénél 100 nyári és 200 őszi és téli munkás, Tokaj, Zemplén vm. 2. Községi előjárásnál 90 arató, Kismadaras, Szolnok vm. 8. Hatósági munkásokérettőnél 20 férfi és 3 női aratómunkás, Szeged. 4. Hatósági munkásokérettőnél 640 arató, cséplőmunkás, 410 mezőgazdasági munkás, 170 napzatmos, 160 kubikos, Hódmezővásárhely. 5. Mezőgazdasági munkások nagyobb számban Békés vármegyében, Szeghalom, Endrőd, Szarvas, Körtársas, Kondoros, Tótkomlós és Körösladány. 6. A városi munkásokérettő hivatatalnál 25 kubikos, 1050 mezőgazdasági munkás, 710 arató- és cséplő-, 130 hónapos munkás, Békéscsaba. 7. Nyeste Albert munkásigazda körülbelül 500 munkással aratást vagy mezei munkát, Mezőkövesd, L. 154. h) Egyesek: 1. Balta Péter (nős, 3 gyermek) mint mező- vagy erdőőr, Bugyi, Pest vm. 2. Tarr Mihály 14 évi gyakorlattal mint konyhakertész, szőlő- és gyümölcskezelő, állattenyésztésre stb. konvencióval, Szilagy, u. p. Berkesd, Baranya vm. 3. Torma Gábor mint bogár gazdaságba (lehetőleg Veszprém, Szekesfehervár, vagy Budapest környékén), Szentgál, Veszprém vm. 4. Csapláros György dr. aki a Keszthelyi Gazdasági Akadémiát és a budapesti Állatorvosi Főiskolát végezte Budapestben, 5 nyelven beszél, bármilyen állást keres, Kispeszt, Tompa-u. 2. 5. Rác András 25 éves, nős, mint erdő- vagy határkerülő (3 évi gyakorlattal), Felsőgöd, Deák Ferenc-u. 45. 6. Mezős Kornél 41 éves, nős, egri vinceriskolát végzett, 24 évi gyakorlat, mint kertész, szőlő-, bor-, gyümölcs- és méhészetkezelő, Budapest, Poste restante. 7. Vranó János 50 éves, nős, mint kocsis, Budapest, VI., Kartács-u. 2. földsz. 8. Bellig Gyula 33 éves, nős, mint kertész (kertészeti és gazdasági iskolát végzett, 10 évi gyakorlata van), Budapest, Lehel-u. 28. I. 22. (Kis Ferenc leveleivel). B) I. Munkát keres (az Országos Mezőgazdasági Munkásokérettő Központi Irodánál): 1. Hajdu István szőlőtermelő szőlősgazda havi 400,000 K. bérért és teljes ellátásért 1. férfinaként keres, aki gyümölcsöshöz és méhészethez ért. 2. Brück Hermann uradalmi bérlet Somogy vármegyében 200-250 kat. hold réti sarjunak egyezség szerint szakmában aranykoronázott való lekaszására (száritás, gyűjtés stb. nélkül) 10-15 jó kaszást keres, Székedence, u. p. Nemesvid. 3. Ujházi László keres 1 külső és belső cselédet, konvenció ellenében, lakást is kap, lehetőleg nős legyen és 1 arató-, kapáló- külső gazdasági munkást, mindenből a szokásos részért, lakást kap, lehetőleg szintén nős legyen, ez a két munkahely újévkor üresedik meg, Baracska, Fejér vm. 4. Goidblat Vilmos 1 házasság, józan kertészt keres, aki a gyümölcsfa és szőlő gondozását érti, lovakkal dolgozni tud és a mesterséges takarmánykészítéshez is ért, fizetésen kívüli lakást és fűtést kap, Csillaghegy, Budapest mellett. 5. A kisterenői uradalom 1 urasági parádokocsist keres,

évi konvencióért, Kisterenne, Nógrád vm. 6. Katona Lukács földművelő és kisbirtokos (Cser Zsigmond községi főbíró leveleivel), éves mezőgazdasági munkást keres 8 q rozs és teljes ellátásért, Dömsöd, Pest vm. Kérjük azokat a gazdaságokat, amelyek közléstőlünk nyomán alkalmaznak mezőgazdasági munkásokat, hogy ezt a körülményt a fenti iróddal közöljék sziveskedjenek.

A porcsávazás eredményei.

A Chinoin-gyár közli a következőket: Több helyről érkezik panasz a repülőszög miatt. Ez ellen eddig semminemű pácolószor nem használt, 55%-os melegvizesávazással lehet csak repülőszög ellen védekezni. A hő- vagy bűdösűzög ellen a Porzollal való szárász csávazás mindenütt jó eredménnyel járt. A vetés erőteljesebben fejlődött, a búza üszögmentes maradt. Közülünk néhány újabb vélemény a porcsávazásról:

- 1. 20 holdon vetettem Porzollal búzát. Az egész táblán összesen 10 fej üszökös búzát találtam, ami igen jó eredmény. Az őszi árpát nem pácoltam, igen sok az üszög. Az idén okvetlen fogom pácolni. Meszlényi Béla. Velence, 1925. július 7.
- 2. A 10 holdon vetett, Porzollal csávázott búzában sem bűdös, sem repülőszög nem volt. A fejődésben 8-10 napi előny a „Porzol” javára a gálccsal szemben. Csörge, (Vas m.), 1925. július 5. Weöres Sándor földbíró.
- 3. 160 holdra való vetőmagot Porzollal csáváztam. Gyors kelés és erőteljes növekedés jellemezte. Bűdösűzög egyáltalán nem volt, repülőszög sem. Szomszédaim érdeklődtek az iránt, mi okból keltek ki búzáim oly gyorsan és növekednek feltűnő erőteljesen, tudtukra adtam, hogy Porzollal kezeltem a vetőmagot. Gróf Bolza József Tiszakürt, 1925. július 5.
- 4. 890 holdon házilag készült keverődobban pácoltam a búzát Porzollal. Semmi bűdösűzög, 1/2% repülőszög. Amint konstataáltam, hogy a búzám erőteljesebben csítlevelet hajlott, mint azelőtti években, dacára hogy az 1924-i termés vetőmagja silány volt. Gróf Wenckheim Uradalom.
- 5. 330 holdon Porzollal, 10 holdon Higosannal, 20 holdon rézgáccsal pácolt búzát vetettem. A rézgáccsal 14 napra, Porzol után 12 napra, Higosann után 10 napra kelt a vetés. Bűdösűzöket semmit sem találtam, repülőszög 1-2% volt. Kérem velem a repülőszög elleni meleg vizesávazást megismertetni. Tiszatardos, 1925. július 6. Dr. Reicsky Tibor intézősége.

Schwarz Gusztáv banküzlete, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 3. Működő banküzletek legelőnyösebb lebonyolítása és finanszírozása.

Lapunk mai száma a Magyar Növénytermelő Rézvénytársaság (Budapest, VII., Dohány-u. 20.) felhívását tartalmazza a Gazdakörzönséghez, amit olvasóink szives figyelmébe ajánlunk.

NYILTTÉR.

(E rovatban foglalkoztunk nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

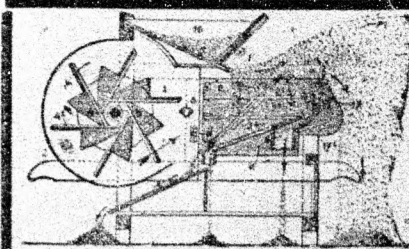
Patkány-, egéirtó „RATINOL” bakteriumtenyészet. Biztos hatású irtószor, gyökeresen irt. Más állatra, emberre ártalmatlan. Békebeli anyag. Napárban utánvétellel szállítja: RATINOL LABORATORIUM, Budapest, VII., Murányi-utca 36. 8008

Országos Magyar Gazdasági Egyesület ingatlanforgalmi vállalata az Országos Mezőgazdasági Üzemi Intézet kezelésében OFB. engedély 3062/1023. BERTALAN JÁNOS és MÉREY ERNŐ vezetésével Budapest, IX. ker., Köztelek-utca 8. szám, II. emelet Telefon: József 72-75. Vállal kizárólagos megbízásokat birtokok eladására, haszonbérbeadására, vételére, haszonbérbeadására. Cezkis előzetes helyszíni szemle után tesz részletes, szakmáról ajánlatot, melyek valódiságáért szavatol. Adás-vétel ügyekben szakvéleményt ad, ügyfeleinek szerződéseket díjtalanul készít el. Megbízható összeköttetés az ország minden részén. Bérbeadó: Nógrádban, Esztergárcsán közelében 300 k. hold szántó, 30 szék, 150 legelővel állás birtok, épületekkel, lakóházzal október 1-ére. Békésben 2000 kat. h. kútnó buza, kengere, és répatermő birtok 600 szék területre, bőséges épületekkel, nagy lakóházzal, vasúti állomás helyben. Sopron megyében 600 m. h. házikészletből. Nógrádban 200 m. h. aranyalt ásvány, teljes felszereléssel. Somogyban 450 k. h. jó talajú gazdasági épületekkel október 1-ére. Eladó: Fejér megyében 750 m. h. szék birtok épületekkel. Borsodban 3000 kat. h. erdő-birtok. Veszprém alk részben prima 750 m. h. Hevesben 200 m. h. Vasban 170 m. h. város mellett sok épülettel, nagy kastéllal. Sváb-hegy aljában villa 6000 új berendezett kertészkerttel, birtok-ért cserébe. Keresünk eladásra és bérlésre megbízható részére birtokotokat 700 holdtól felfelé, bármilyen területtel.

AHN 6191-ut 62/b 16szel 1-80 gép tatóhul- telben, nagy SÁG 8044 sarok.

VETŐMAGNEMESÍTŐ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ R.-T. VEZÉRIGAZGATÓ: SZÉKÁCS ELEMÉR Budapest, V., Mörleg-utca 3., III. em. TELEFON: 128-35 és 146-20 TÁVIRATCÍM: NEMESMAG 7927

Allamilag elismert és törzskönyvelt eredeti nemesített vetőmagvaink „SZÉKÁCS” buza és árpa FLEISCHMANN-féle rozs használatával mennyiségileg és minőségileg egyaránt fokozhatjuk a terméshozamot.

Az eredeti „KALMÁR-rosták”

Európaszerte elismertek. Mai, legújabb szabadalmazott újdonságaink pedig minden előbbeni gyártmányaink felett állanak, mert a régi karajozási tisztításon kívül, fajsúlyszerinti osztályozást is végeznek, miáltal a több-termeléshez szükséges elsőrendű vetőmagvakat lehet kiválasztani. Vagyis: „Egy rosta – két rosta” egy befektetéssel.

Bővebb felvilágosítást és ingyen árjegyzéket küld

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges termény-tisztító gépgyára, **HÓDMEZŐVÁSÁRHELY.**

Ingyen

és hármentve megkapja augsztusban megjelenő

SZÖRMEDIVAT

katalógusomat, ha e lapra való hivatkozással egy levelezőlapra beküldi a címét.

Csery Gyula

szücsmester
Budapest, IV., Papnövelde-utca 3.

Elsőrangú hazai üzemek referenciái igazolják, hogy az OILDAG amerikai mügrafitos-olaj minden motor és gép karbantartását és üzembiztonságát legelőnyösebben befolyásolja és az olajfogyasztást stb. legalább felére csökkenti; aki GREDAG gépszirunkat csak egyszer használta, többet mást nem használ, **Egyetlen alapos próba igazat ad nekünk!**

KUN SÁNDOR

BUDAPEST, IV.,
FERENC JÓZSEF-RAKPART 18. SZ.
Alapítási év: 1892. Telefon: József 61-23
Sürgőnycim: Kunship 7897

Olajpogácsa

a legjobb és leggazdaságosabb erőtakaromány. Naggyári, hajtalanított, kapható közvetlen a gyártól.
Külföldi gyártók: „Bóni” Gyártelep és Mezőgazdasági R.-T.
Budapest, V., Vörösmarty-tér 4. Telefon: 53-87 és 202-55

BIZTOSAN és GAZDASÁGOSAN
SZANT és CSÉPEL
35-40 HP

EXCELSIOR MOTOREKÉNK

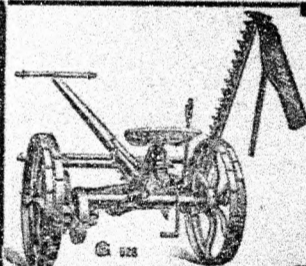
TEREK ISMERTETÉST KÉRNI TÁVIRATI-CIM:
MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR R.-T. DAIMAGPÜCH. BUDAPEST
AUSTRO-DAIMLER-MÁB-PÜCH TELEFON: 5-72
GAZDÁK SZÁMÁRA KÉRDÉKŐ FIKETŐSI FELTÉTELEK: Budapesti vármegyei központi: BUDAPEST, VI., LISZT FERENC-TÉR 8.

F & S golyóscsapágyak

cséplőgépekhez állandóan raktáron.

Törvénnyel kikötve, költségvetés-teret készíti és gyorsan szállít:

VECSEY JENŐ okleveles gépészmérnök, Budapest, VIII., Kisstáció-utca 11. szám.
Telefonok: József 39-02 és József 51-99
Sürgőnycim: Vecseyék Budapest

„FAHR-KRUPP” világhírű gyártmányú szénagyűjtők, fűkaszálók, marokrakó- és kévekötő-aratógépek, autó-rudhordókészülékekkel **olcsó árakon** raktárról szállíthatók.

„PYRAMIS” Magyar Földbirtokosok és Földbérletk R.-T. Budapest, VI., Teréz-Körut 26. sz.

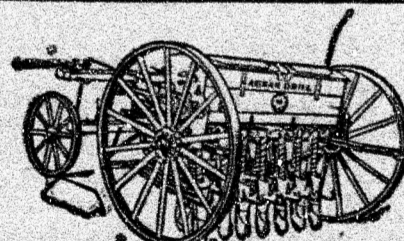

Telefon: 65-49, 65-50

Sürgőnycim: „PYRAMIS”

WEISS MANFRED ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.

csepeli gyárban amerikai módszerrel készült tüköracél kormányelemes **egyetemes acélekéket**, ekealkatrészeket, acélboronákat, fogatoskapákat, sima- és rögtörőhengereket, szabatosan működő **AGRAR-DRILL** vetőgépeket, szecska- és reparatókat, magasnyomású háti permetezőket, cséplőgarnitúrákat, gőz- és benzinkomibilokat, gőzmagánjárókat, legjobb szerkezetű szivógázmotorokat, 100 lóerő teljesítményig, ajánl az

AGRARGLOBUS

MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, IV., Egyetem-utca 1. szám.
Távírat: AGRARGLOBUS BUDAPEST
TELEFON: József 153-54, József 153-76.

MÉSZNITROGÉN

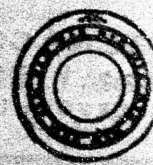
17-19% nitrogéntartalommal, a legjobb és legolcsóbb légenyutrágya. Kalászosok és káposzta, valamint az 50% öb. trágyázására kiválóan alkalmas. Gyárja: **NITROGÉN MÜTRÁGYA ÉS VEGYIIPAR R.-T.**
TELEFON: 102-10, 151-70. BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR 1. Távirat: NITROGÉN
Világítás és hegenztés céljaira prima **KARBID** ugyancsak kapható.

GOLYÓSCSAPÁGYGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPEST, X., NOSZLOPY-U. 1. TELEFON: József 140-66
Egyedüli magyar golyóscsapágygyár

Szállít mindennemű golyóscsapágyakat és elvállal gyors eszközésre javításokat

ifold
világhírű
Évtized
és törz
nagy vá
tetelek
SZABOL
SZILFAMA
BUDAPEST
Leguja
Reichenshoh Béla
gazdasági
Hutya F. Törvén
Angyal Dező: K
mesztés
Mesőgazd. hi
Bitter: A trág
K-Hordozka Er
újdonságok
Gratz Ötő: A be
sajt, a tejke
Ratz Mihály dr.
Törz A.: A t-bé
Szabó Döme: A
Ormány: Mezőg
tekintettel az
Balienger: Tele
Thering: A textil
Erek: A zöldsé
Ungvár: Műke
Dorner: A kerak
Lazar: A spárga
Kerpely K.: A rög
Hutya-Karok: A
II.
Landgraf-Hankó: 7
Beta L.: A breg
Witthon L.: A h
Konkoly Theg S.:
Weiser-Zaitsek:
Thoroekal-Wigand:
Juhos: Mezőg. Ure
Szemlány: Mezőg
László Ernő: Hon
Postak
“Pátria” r.-t. kö
Ujdonság I
TÖRVÉNY
az 1923. évi X. t.
Irtá: Dr. HUT
Ára 140.000 K
“Pátria” r.-t. könyv

GŐZEKEBÉRSZÁNTÁST,
rigolirozást vállal Fowler-gőzekegarnitúrával
GRÖNER MIKSA, Budapest, II., Lövőház-utca 6.

LÓTENYÉSZTÉS
2 kötet Irt: **DÖHRMANN HENRIK**
Ara 112.000—és postaköltség. Beszerezhető a „Patria” r.-t. könyvostályában, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

ZSÁK, PONYVA vétel, eladás és kölcsönzés
SCHLESINGER és TÁRSA ZSÁKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, V., Kálmán-utca 14. Sürgőnycim: Sackhändler

Most jelent meg! **Ujdonság**
Tógazdasági tanácsadó
Pontyos tógazdaságok részére
Irt: Landgraf János és dr. Hankó Béla
Ara bérmentes küldéssel 29.000 korona
„Patria” r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám

Előkészített belföldi tőkecsoport legmesszebbmenő erkölcsi és anyagi garanciákkal
nagybérletet keres
4000 holdtól felfelé. Kizárólag tulajdonosok, vagy tárgyalásra meghatalmazottak ajánlatait kéri **HUBA Elemér, Budapest, I., Alkony-ut 6.**
Telefon: Svábhegy 824. 8068

Mig nem látja, el sem hiszi
Telefon: 151-13 melyik a 7400
legelősebb, legelősebb és legpraktikusabb fűtés.
Magánházakban, villák, kastélyok, uradalmak, üzlethelyiségek és irodákban már több ezer berendezés üzemel. Nézz meg **Andrássy-ut 67.** sz. alatti legmodernebb berendezési mintaszobánkat.
Ajánlattal és prospektussal készséggel szolgálunk. Tervezést és felszerelést gyorsan és jutányosan készítünk.
Keszler Jenő és Fivére
szerszám vállalat, gépészeti berendezések
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 67.

GAZDASÁGI KÖNYVVITELI NYOMTATVÁNYOK
a „PÁTRIA” Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T.-nél, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek) szerkezethetők be.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.
Rovatvezető: Rege Károly dr.

Budapesti gabonapiac. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Gabonaszakosztályának jelentése.) 1925. július 23. A gabonapiac tőzsdén — a kontremín fedezései és annak következtében, hogy júliusi búzában kínálat csökkent — a folytonos lanyhaság után a buza irányszata szilárdult. A buza forgalma igen élénk volt, azonban nagyrészt augusztus, szeptember havi szállítási tételek kerültek a piacra. A rozszület kisebb körök között mozgott. A terménycikknek piacán minimális a forgalom. Az irányszat általában tartott. Budapesti paritásbar, kg.-kint a következő árakat jegyezték: Buza 77 kg.-os: tiszavidéki 3725—3775, fejérmegyei- és pestvidéki 3675—3725. Buza 78 kg.-os: tiszavidéki 3775—3800, fejérmegyei és pestvidéki 3725—3775. rozs 3100—3150, takarmányárpa 2750—2800, ó-zab 4350—4500, tengeri 2750—2775, repce 5450—5600, korpá 2500—2550 K.

Budapesti Húst- és Értelénypiac. („Aszén” Mezőgazdasági Termény- és Állattérkező R.-T. jelentése.) 1925. július 24. Lanyha irányszat mellett a tegnapi tőzsdén a következő lisztárak fordultak elő: duplanullás 8500, nullás 6500, kettős 8000, hatos 6000, takarmányliszt 2800, korpá 2400, I-es rozsliszt 5400 K., 75%-os egységes rozsliszt 4600 K. volt kg.-kint budapesti paritásbar, szákkal együtt.

Budapesti takarmányvásár. (A széchenyiudvari élelmiszeripari hivatalos jelentése.) Rétiszona I. rendű ó 120,000—130,000, II. r. 90,000—120,000, III. rendű csomogolásra 50,000—85,000, muharszéna 150,000, lucernaszéna 150,000—190,000, zabosbikkonyiszéna 125,000—180,000, takarmányzalma (zab) 50,000, almorszalma 50,000—95,000, zsupszalma 60,000—70,000, zsupszalma I kéve 4500—5000 korona.

Budapesti multakarmánypiac. Korpá 2650, konkoly 2200, 8-as takarmányliszt 2800, olajpogácsa 9000, extrahált liszt 1500, szárított moslék 9300, malátatorokly 3500, malátacsira 2000, szárított répaszelet 1400, melasz 1100, lótlap 1400 K. kg.-kint.

Vetőmagvak. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Vetőmagosztályának jelentése.) A magpiacra a forgalom csakélynék mondható. mert a szükségletek túlnyomórésztben már fedezve vannak. Élénkebb üzlet emelkedő irányszat mellett csupán muhar, csillagfűrt, bíborhere, szöszösbikkony- és tarlórépamagban fejlődött ki. Egyéb magvaknál az árak nem igen változtak, az árjegyzések lényegében megmaradtak a mult-hetiek

Árak nyersáruért 100 kg.-kint budapesti paritásbar, minőség szerint, 1925. július 25-én:

Bíborhere	370,000—400,000 K
Borsó, Viktória	450,000—530,000 „
Bikkony, szöszös	550,000—580,000 „
Muhar	220,000—240,000 „

Budapesti vágómarhavásár. 1925. évi július hó 23-án. Felhajtás 712 drb nagy vágómarha. A vásár irányszata lanyha volt, az árak az összes minőségeknek kg.-kint 1000 K.-val, egyes esetekben még többel is olcsóbbodtak. Eladatlannal visszamaradt 85 darab. Következé árakat jegyezték kg.-kint élőszubán: Bika, jobb minőségű 12,000—15,000, kivételesen 15,500—16,000, bika, silányabb minőségű 7500—11,500, tarka hizott ökör, jobb minőségű 13,000—16,000, kivételesen 15,500—17,000, középminőségű 8500—12,500, alárendelt minőségű 6000—8000, magyar tehén 7000—13,500, tarka tehén 5500—14,000, kivételesen 14,500, bivaly 9200—9500, növendék 5000—12,000, kicsontozni való 4000—5000 K.

Budapesti szarvómarhavásár. 1925. július 21. Felhajtás 494 drb élő belföldi szarvóborjú. A vásár irányszata lanyha volt, az árak kg.-kint 500—1000 K.-val csökkentek. Jegyzett árak: Élő borjúk: Belföldi szarvó: I. rendű 13,500—14,000, kivételesen 15,000, II. rendű 12,000—13,000 K.

Budapesti juhvásár. 1925. július 21. Felhajtás: 20 darab kiverő és anyajuh. Jegyzett árak kg.-kint: kiverő és anyajuh 4000 K.

Tenyészállatok és jármosok. (Magyar Mezőgazdák Állattérkező Részvénytársasága jelentése.) 1925. július 24. Importált fehér erdélyi jármosok 16,000—18,000, I. rendű belföldi fehér jármosok 12,000—14,000, I. rendű belföldi tarka jármosok 12,000—14,000, friss fejstehén 12,000—16,000, 1 1/2 éves úszók 13,000—16,000, 1 1/2 éves tinók 12,000—14,000 K.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Sertéstelepekének jelentése.) 1925. július 24. A ferencvárosi nyílt és zárt vásáron a csütörtöki felhajtás 1352 drb volt, melyből visszamaradt 21 drb. A vásár a csekély felhajtás miatt igen élénk volt. Árak: prima urasági 23,000—23,500, prima szedett 21,500—22,000, közép 20,000—21,000, könnyű jobb 18,000—19,000, könnyű gyengébb 17,000—18,000, öreg urasági 21,000—22,000, öreg szedett 19,000—20,000, angol huszertés 20,000—25,000, zsir nagyban 31,000—32,000, szalonna 25,000—26,000, sertésbőr fejfel-lábbal 26,000—28,000, hasi-

tott felsértés 25,000—28,000 K. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete bizományi hízalásra sertéseket elfogad és olcsó előleget folyósít.

Budapesti lóvásár. Július 23-án tartott heti lóvásáron a vásári forgalom élénk. Felhajtott I. oszt. ló 721 drb. Eladott 382 drb. Eladatlannal maradt 269 drb. Árak: Jobb minőségű hátas és csikó 330,000—2,750,000, igás kocsihoz 600,000—8,000,500, könnyű 3,000,000—7,500,000, számar 350,000 alárendelt minőségű lovak 350,000—3,500,000, vágólovak 450,000—2,500,000 K. Fővárosi vágóra vásároltak 8, vidéki 35 darabot.

Wieni vágómarhavásár. (A Magyar Mezőgazdák Állattérkező Részvénytársasága jelentése.) A folyó hó 20-iki hétfői fővásár felhajtása: belföldi 362, magyarországi 365, cseh-szlovákiai 268, jugoszláviai 548, romániai 961 drb, összesen 2504 drb. Irányszat élénk, árak a következők: Ökör extrém 190—210, I. r. 170—180, II. r. 120—140, III. r. 110—120, bika extrém 175—185, I. r. 160—175, II. r. 135—140, III. r. 125—140, kicsontozni való 070—090, tehén extrém 150—170, I. r. 130—140, II. r. 110—110, III. r. 90—110. A csütörtöki f. hó 23-iki pótvásár felhajtása 750 darab volt. Irányszat lanyha, árak változatlanok.

Wieni sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Állattérkező R.-T. jelentése.) A folyó hó 21-iki sertésfővásár felhajtása: belföldi huszertés 62, zsirsertés 9, magyarországi huszertés 236, zsirsertés 1493, romániai huszertés 471, zsirsertés 2246, jugoszláviai huszertés —, zsirsertés 211, lengyelországi huszertés 6900, zsirsertés —, összesen huszertés 7889, zsirsertés 4793 darab. Irányszat huszertésben változatlanul élénk, zsirsertésben később némileg elanyhult, prima zsirsertés 245—255, kivételesen 260, közép zsirsertés 240—250, öreg zsirsertés 2, szedett zsirsertés 235—255, huszertés 2—280, kivételesen 285. A folyó hó 23-iki pótvásárfelhajtás 1153 darab, irányszat változatlan.

Prága vásártéri jelentés. (Magyar Mezőgazdák Állattérkező R.-T. jelentése.) Július hó 20-iki vásár felhajtás marha 1698 darab, sertés 3450 drb. Marhában az irányszat rendkívül lanyha, árak általában 1 koronával estek. Huszertésben a kereslet élénk. Zsirsertésben az üzlet szintén jó, jegyzések: Ökör I. 750—850, II. 600—750, III. 500—600, bika I. 650—825, II. 550—640, III. 450—630, tehén I. 600—700, II. 500—600, III. 400—500, zsirsertés 1155—1300, huszertés 1100—1200.

Müncheni marhavásártéri jelentés. Július hó 20-iki vásár irányszat vontatott, árak: ökör I. 128, II. 114—122, III. 90—110, bika I. 114, II. 90—108, tehén I. 118, II. 90—100, marha I. 120, II. 90—110.

Tej és tejtermékek. Árak a budapesti piacon: Teljes tej literje 5000—5600, tejszínhab literje 42,000—60,000, tejföl literje 24,000—30,000, vaj kg.-ja 60,000—70,000, tehénúró kg.-ja 14,000—20,000, juhtúró kg.-ja 34,000—44,000, ementáli sajt kg.-ja kicsinyben 90,000, nagyban 80,000, grói sajt kg.-ja 50,000—60,000, trappista sajt kg.-ja 38,000—40,000 K.

Baromfi és tojás. Árak a budapesti piacon kicsinyben: Csirke, párja 35,000—45,000, tyúk párja 30,000—40,000, hizott ruca kilogrammja 32,000—40,000, hizott pulyka kg.-ja 28,000—32,000, libamáj kg.-ja 70,000—80,000, ludzsír kg.-ja 40,000—60,000, tojás drbja 1400—1600 K.

Budapesti halpiac. Árak kg.-kint: Ponty Ia kicsinyben 35,000, nagyban 25,000, IIa kicsinyben 25,000—30,000, harcsa kicsinyben 50, nagyban 30, compó és kárász kicsinyben 25, nagyban 30, süllő I/a kicsinyben 30, nagyban 50 K.

Zöldség és gyümölcs. Árak kilogrammonként a budapesti piacon: Sárgarépa egy csomó 2500—5000, petrezselyem egy csomó 2000—5000, zeller darabja 300—2000, kalarabé kg.-ja 200—1000, vöröshagyma kg.-ja 1000—2000, fokhagyma kg.-ja 1900—2500, cékla 1500—4000, fejeskáposzta 2500—4000, kelkáposzta 1000—1500, fejesaláta darabja 500—1500, rózsaburgonya kicsinyben kg.-kint 2000 K., nagyban métermázsánként 1400 K., uborka 1000—4000, zöldpaprika 200—300, tök 500—2000, karfiol 6000—10,000, torma 14,000—20,000, sóska 2000—6000, spenót 2000—6060, champignonsomba 50,000—70,000 K.

Borpiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Borértékesítő-osztályának jelentése.) 1925. július 24. Öbörben a helyzet nem változott. Korlátozott mennyiségben történnek eladások hektolitereként 400—450 koronáig és pedig magasabbfokú borok fokozottan olcsóbban kelnek el, mint az alacsonyabbfokú borok. Így pl. Etyeken körülbelül 75—8 fokos borokért literenként 4000 koronát fizettek. Az új termékre vonatkozó kilátások továbbra is rendkívül kedvezőek. A kínálat a termelők részéről máris megkezdődött és elfordultak már kétések ujbórokra 2500 koronáért literenként, de 2000 koronás ajánlatok is vannak már.

Zürich, július 23. (Devisasárlat.) Budapest 0.007237/2, Páris 24/25, London 2503/—, New-York 515/—, Milánó 18/90, Berlin 122/62 1/2, Bécs 72/55, Szófia 375, Prága 15/25, Varsó 98/32 1/2, Belgrád 9/05, Bukarest 2/50.

Egy aranykorona ma a dollár hivatalos jegyzésének pénzfolyóján számítva 1427/87 papirkoronával egyenlő.

FORDSON-TRAKTOROK, OLIVER-ÉKÉK, FORD-AUTÓK
ÉS ALKATRÉSZEK azonnali szállításra kaphatók:
ANTAL JÁNOS és TÁRSA a „FORD”-gyárak autorizált képviselője **Kaposvár, Fő-utca 22. szám** 1478

MOTOR- ÉS GÉPGYÁR MARTOS ÉS HERZ, BUDAPEST
Gyártelep: VII., ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UT 87. SZ. TELEFON: JÓZSEF 96-22
Városi lerakát: V., BERLINI-TÉR 2. NYUGOTIVÁL SZEMBEN. TELEFON: 20-43
SZIVÓGÁZ- ÉS BENZINMOTOROK TAKARMÁNYKAMRA, KASTÉLYVILÁGÍTÁS, ONTÓZÓBERENDEZÉS STB. HAJTÁSARA.
SZIVÓGÁZ-, BENZINCSEPLŐGARNITURÁK

SZERKE
H. A. A közölt... valószínűsíti. Egy... amely főleg a nem terjedő. Csak ritkán... hogy az állat... úgy a fején, mint... apró fehéres foltok... összefolyának, aprá... A foltok pár millimé... poreszterűvé kemény... Ande később ugyan... folyamat mintegy 6... állat bőre állandó sar... halmál sok életet k... állatot, sőt néha gy... pusztulására is vezet... lélek és kisebb fok... a legalsóbbrendű sp... ekkor még nem állap... valamely toban ki... mindaddig, amíg a... annak gátat nem vet... lehet, a tőfenék tapu... nitése, majd pedig... halasztással szabadul... ponty élvezete nem... nézve, mindamélt...

Legelősebb kiváló legprimitív anyagok
kocsisöltő
inas-, vadás
soffórruhák
köpenyek, sz

Óriási választék min...
munkás-, gépész-
mohész- stb. öltö
Előnyös ár
Kérje kérem árjegyzé...
köt, tégla és bérme...
Küldjék meg!
Pontos és előzék...
kiszáradás.
Meg nem felelő árut bárm...
kiszáradás.

Cukor
A burgonya
3-ik, lényegesen bővebb
Beke László. Ara...
„Patria” r.-t. könyvost...

CSÉPLÉS
szerszám...
nyomatvány
65. sz. Cséplési má...
18x20 cm. nagyságba...
68. sz. Cséplési má...
terjedelemben, 14x20...
73. sz. Gabonaszál...
lombon, 12x15 cm. sz...
74. sz. Cséplési má...
16x27 cm. nagyságba...
Ugratás 100 lapos...
75. sz. Cséplési érte...
76. sz. Összesített e...
lap szálal, 50x50x50...
nagyságban, puha kő...

„PÁTRIA”

Bérszár
Szolinsz
Bérszár
Budapest, VII.
TELEFON

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

R. A. A közölt gyérszavú loirás a *ponyhímű* feuszorgását valószínűsíti. Egyike a legelterjedtebb pontybetegségnek, amely főleg a nem ugarolt tavakban gyakori és gyorsan terjed. Csak ritkán halálos kimenetelű, de kártékony annyiban, hogy az állat fejlődését gátolja. A beteg állat bőrén, úgy a fején, mint a törzsön, sőt az uszókön is keletkező apró fehérés foltok elég gyorsan növekednek és lassankint összehajlanak, apránként a testfelület nagyrészt elborítva. A foltok pár milliméternyire kidomborodnak és lassankint poroszerűvé keményednek amikor a testről lehullanak. Amde később ugyanezek a helyeken újból kezdődik a folyamat mintegy 6-8 hét alatt. Világos obból, hogy az állat bőre állandó sarjadásban van, ami erősen megtámadott halmál sok életet köt le és tehát nagyon soványítja az állatot, sőt néha gyenge hozamu tavakban azok tömeges pusztulására is vezethet. Ellenben nem veszedelmes bő táplálék és kisebb fokú fertőzés mellett. A betegség gerjesztőt a legalsóbbrendű spórás állatok között keresik, de amelyet ekkor még nem állapítottak meg. Amde tény az, hogy ha valamely tóban kiüt ez a betegség, az egyre jobban terjed, mindaddig, amíg a tó kiszáradása, avagy moszerzése által annak gátat nem vetünk. Bár a betegséget gyógyítani nem lehet, a tófenék tapasztása és mosszal, tejfel való fertőtlenítése, majd pedig életörös és egészséges anyaggal való behatárással szabadulhatunk tőle. Megemlítjük, hogy a híműs ponty élvezete nem veszedelmes az ember egészségére nézve, mindamellett mint árut értékesíteni alig lehet. L. J.

Legelőrendű kivitelben és legprimább anyagból készült

kocsisöltönyök, inas-, vadász- és soffórruhák, esőköpenyek, szűrők.

Óriási választék mindenemű munkás-, gépész-, seplő-, méhész- stb. öltönyökben.

Előnyös árak!

Kérje képes árjegyzékünket, ingyen és bérmentve küldjük meg!

Pontos és előcskegy kizs olgálás.

Meg nem felelő árut bármikor kicserélünk.

Cuhmann ÉSTÁRSA

RAKÓCZI ÚT 16.

A burgonya termelése és nemesítése

2-ik. lényegesen hűvített kiadás, 40 ábrával, 1 műmelléklettel. Irta: **Beke László.** Ár **42.000**— korona és külön a postaköltség.

"Patria" r.-t. Könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

CSÉPLÉSI MÁZSAKÖNYVEK

az alábbi árak mellett vállalatunk nyomtatványosztályában szerkesztők be

33. sz. Cséplési mázsa-könyv	köszépen perforálva, 100 lapos terjedelemben, 10x20 cm. nagyságban	10.000 K
50. sz. Cséplési mázsa-könyv	1 lap perforált, 1 lap szilárd, 100+100 lapos terjedelemben, 14x20 cm. nagyságban	20.000 K
23. sz. Gabonaszállítókönyv	2 lap perforált, 1 lap szil., 50+50+50 lap terjedelemben, 12x15 cm. nagyságban, puha kötésben	6.500 K
34. sz. Cséplési mázsa-könyv	napi összehajláshoz, 200 lapos terjedelemben, 16x27 cm. nagyságban	45.000 K
Ugyanaz 100 lapos		35.000 K
55. sz. Cséplési értesítő	50 lapos terjedelemben, 23x31 cm. nagyságban, puha kötésben	15.000 K
16. sz. Összesített cséplési napi jelentés	2 lap perforált, 1 lap szilárd, 50+50+50 lap terjedelemben, 29 1/2x23 cm. nagyságban, puha kötésben	55.000 K

A csomagolást önköltségi áron, portót, forgalmi adót külön felszámítjuk!

"Patria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

Bérszántást vállal:

Szolinszky Jenő mérnök

bérszántóvállalata

Budapest, VII., Damjanich-u. 46.

TELEFON: József 409-74

Világszabadalom!

Forró nyárban sem kell jég,

ha húst, tejet, tojást, sört stb.

önműködő [A-S] géppel hűt

mely ily bámulatosan egyszerű:

Nincs kezelés! Nincs utántöltés!

Egyedürlátás:

Gellért Ignác és Társa R.-T. Budapest, V., Koháry-u. 4. Telefon: 12-91
Wien, III., Kegelsasse 27

A MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPÉYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

BUDAPEST, V. VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 32.

A GYŐRI WAGGONGYÁR

SZEKERKERÉK GYÁRTMÁNYAINAK VEZÉRKÉPVISELETE.

Rába SZEKERKERÉK hajlítalt kalppal vasalva.

Tökéletesen száraz faanyag! Sokkalta tartósabb minden más keréknel! Készül minden járatos méreletben!

Gyapjút

közvetlen bel- és külföldi gyári megbízásból legmagasabb áron vásárol

Zeisler Artur

Budapest, V., Szabadság-tér 17.

Főszépalota (főbejárat) Telefon: 76-99

Közvetítők munkásság jutalmakban részesülnek

Bernáth-féle

ingkabát

2gallérral

és övvel

Kabátok 186, 105, 195, 225 ezer

Munka- ingek 35, 39, 49 ezer

Bernáth AGALLÉRKIRÁLY

V. Vilmos Császár ut 76

Férfiingek, színes 49, 59, 69, 79, 89, 98 ezer
Fehér ingek 49, 59, 69, 79, 89, 98 ezer
Női ingek 24, 29, 33, 39, 43, 45 ezer
Szalmakalapok 49, 59, 69, 79, 89 ezer
Kesztyűk 19, 29, 33, 35, 37, 39, 41 ezer
Nadrágtartó 24, 27, 29, 33, 35, 37 ezer
Nyakkendő 6, 8, 12, 15, 17, 19, 29 ezer

Férfi- és női ruhák, párja Női harisnya Rövid nadrág

Hírnevű Szent Egydy-i GŐZEKEKÖTELEKET

legelőrendű minőségben rakitarról azonnal szállít a gyár képviselője:

Magyar Béla

Budapest, VI., Grét Zichy Jenő-utca 30.

Telefon: 44-47 7120 Telefon: 44-47

CIPŐK ÉS BAKANGCSOK

legelőrendű gyári árban.

Férfi munkásbakancs, táska bőranyagból, 40-46 sz. K 145.000
Férfi I. sárga színes tehenbőr bakancs, egyben szabott, kipróbált tartós. 40-46 sz. 7946 K 175.000
Férfi sárga strapacipő, amerikai forma, 40-46 sz. K 195.000
Szandál, külföldi barna bőrből, 36-40 sz. K 85.000
41-46 sz. K 88.000
Mindenfajta fiúcipő rakitarról. Postal rendeléseket pontosan teljesít.

KISS H. cipőnagykerekeskedő

Budapest, VII., Miksa-utca 13. (Dobány-u. sarok, New-York palotásál)

Mielőtt jószágait eladná, vagy mielőtt azokat beszerezné, forduljon

SABORSKY JÓZSEF és FIAI

Részvénytársasághoz

Telefon: József 129-25 Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 14. Sárga bércim: Albia. Budapest

Érdeklődéségekben az 1849 óta fennálló **JOSEF SABORSKY & SÖHNE WIENI CÉGGEL**

FOGLALKOZIK

mindenféle élő és leölt állat értékesítésével.

SZÁLLIT 7907

mindenfajta jármosökröt, valamint továbbtartásra alkalmas növendékmarhát.

KOMNICK-motorekék és gőzekék, FORDSON-traktorok, Oliver-ekével, SKODA-tejzseparátorok, HAWA-cséplők

Mindenféle kisebb-nagyobb mezőgazdasági gépek, műszaki cikkek, olajok, kedvező feltételekkel

"AGRICULTURA" KERESKEDELMI R.-T. géosztályánál (Fleischl Samu cég géosztálya)

Budapest, V., Nádor-utca 25. 7424

MODERN

Transzmisszió

tengely, gyűrűkésztű álló, függő és faltsapogó, szűj- és kőtőlkorongokat, tengelykapcsolót szállít

Abeles Emil transzmissziógyár

Budapest, V., Váci-ut 28. Telefon: 94-41 és 98-32
Sürgönyeim: Baross 1042
Teljes készletekkel tervezés és szerelés

SZERKEZET

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

PALA

CSAK AZ „Eternit” VÉDSZÓVAL JELÖLT LAP VALÓDI.

ETERNIT-MŰVEK HÁTSZÉK LAJOS BUDAPEST, ANRÁSSY-UT 33. GYÁR: NYERGES-UJFALU

GÖZEKE

részleteket mindenféle gyártmányú gözkekhöz készít és szállít precíz kivitelben, acél fogaskerekeket, fémsopányokat, társzekrényeket, ekvaszakat stb. SODRONYKÖTELEKET

SZILÁGYI és DISKANT gépgyára, MISKOLCON, Hofherr-Schranitz-Clayton-Shuttleworth gépgyár r.-t. Ford-autók, Fordsen-traktorok képviselője.

Tökéletes cséplés eszik a szabadalmazott

dobkosárbetételeim

alkalmazható mindenféle cséplőgépeknél, melyeknél a dobosár betételei elhasználódtak, az új betételekkel az egész cséplőgép új életre kel.

KEMENY MANÓ gazdasági alkalmi BUDAPEST, V. ker., Rudolf-sztr. 12. sz.

Erdélyi Márk gözeke-bérszántó vállalata

Kaposvár közelében, kitűnő karban levő 20-as Heucke-garnitúrával

bérszántást vállal

Gözekekészlet esetleg el is adó. Érdeklődők forduljanak gróf Jankovich Bésán József uradalmi intézőségéhez, Geszti, Somogy megye, hol a bérszántási és eladási szerződések is megkötethetők.

HORDÓKAT

je mindenemű hárdármunkát javítok és készítek helyben és vidéken.

ANGER ANTAL, kádármester, Budapest, VII. ker., Klauzál-tér 4.

Telefon-hívószám: József 136-01. Alapítva 1888

Villamos

villágtűz, erőátviteli és akkumulátor-telepeket tervezek, építek, javítok és karbantartok. MÁDIA-berendezéseket, szerszámokat, lámpákat rakárókat szállítok. Kétszázötvenféle díjmentesen szállítok.

HOFFER és SZOMMER műszaki és elektrotechnikai vállalat, Budapest, VI. Eötvös-u. 29. Telefon: 49-03

Cséplőgép

10 lóerejű, Máv. gépgyári gyártmány, 10 éves, abonyi gazdaságomban üzemben megtekinthető, eladó. Dr. Hegedüs Kálmán, Jászkesér.

Főúri birtokok az Alföldön és Dunántúl, elő- és háttérrel, vetőmaggal, készletekkel, kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Azonkívül bérletek minden nagyságban kaphatók.

Jelzálogkölcseint ingatlanokra és ingóakra jutányosan folyósítatunk.

Darvas Aladár

nyug. urad. főtiszt O. F. B. ing.-forg. vállalata, Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8. Tel.: 42-05.

Gözekeköteleket

szerszámok legmagasabb minőségű acélból készítek, eredeti gyári áron azonnal szállítok.

Toepffer Róbert

Budapest, I., Mészáros-u. 8. Telefon: József 85-05.

Legjobb, leggyorsabb és legbiztosabb hatású szer a lőhere-fojtó

aranka kiirtására

a PASTÖTTER-féle szab. és törv. véd.

„OXALMORT”

mely egyszeri permetezéssel teljesen elpusztítja az arankát még a lőhere és lucerna gyökerei épsegben maradván, zavartalanul fejlődnek. Prospektust és árajánlatot kívánatra szívesen küld a magyarországi kizárólagos elárultató, a

Baranyai Gazdák Részvénytársasága

Pécs, Siklósi-utca 17. Telefon: 7-47

„RATIMORS”

a legmegbízhatóbb patkányirtószer

A gazdaságosság köréből beérkezett kéréseknek és megrendeléseknek kivánságoknak megfelelőleg, hosszú időn át készítettünk olyan patkányirtószer előállításával, amely rendelkezésnek megfelel, a patkányokat tehát kipusztítja és az anyag egyből felhátr nem marad. Ez a szer. Gélünk előzetes, a befertésű kitérítők abszolút eredményeknek bizonyultak és emellett egy RATI-MORS patkányirtószerrel a mai naptól kezdve forgalomba hoztuk.

A RATIMORS folyadék, amely a hazánkat utasítva szerint használandó fel. Egy liter, amelynek tartalma egy liter anyagból meg. Ára 30.000.- korona. Megrendelhető.

Veterinária Vegyészeti R.-T.-nál Budapest, IX. ker., Lónyay-utca 18/b szám.

SIRIUS darálók

a legjobb szénkezdő műköreket, golyócsapágyakkal. Gépek teljesítménye! Kis erőszükséglet! Székely beszéddel ár! 7780

Farkas J. és Társa

BUDAPEST, VI., Vilmos császár-ut 61/X

Vicinális és minden méretű

kisvasuti talpfa

továbbá telefontest, székely, karfeszesség és nyírkészlet kapható gróf Zelenki Róbert uradalmi Intézőségénél, Encsencs, u. p. Nyirbátor. 8070

H-S-C-S

nyersolaj traktor

16 HP, alig használt, minden részében teljesen kifogástalan, igen jó állapotban, ekékkel, lakókecsi stb. tartozékokkal

azonnal kapható

Székely és Székely mérnökök a Heucke-gözekegyár képviselőiténél Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4. szám.

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH BUDAPEST.

Veterinária Vegyészeti R.-T.-nál

Budapest, IX. ker., Lónyay-utca 18/b szám.

HEUCKE-GÖZEKE

készlet

16 HP, alig használt, minden részében teljesen kifogástalan, igen jó állapotban, ekékkel, lakókecsi stb. tartozékokkal

azonnal kapható

Székely és Székely mérnökök a Heucke-gözekegyár képviselőiténél Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4. szám.

Szabadalmazott

»STILLE«

HENGER-DARÁLÓ

félannyi erő igénybevétele mellett kétannyi teljesítménnyel bír, mint más daráló.

Vezérlőképviselő:

Bárdos és Brachfeld

Budapest, VI., Gyár-utca 5. szám.

Eredeti francia „Filtz”-gyártmányú traktorok, csepeli gyártmányú ekék, boronák és „Agrar-Drill” vetőgépek, permetezők, borsajtók, tejgazdasági felszerelések igen olcsón kaphatók.

Kérjen árajánlatot.

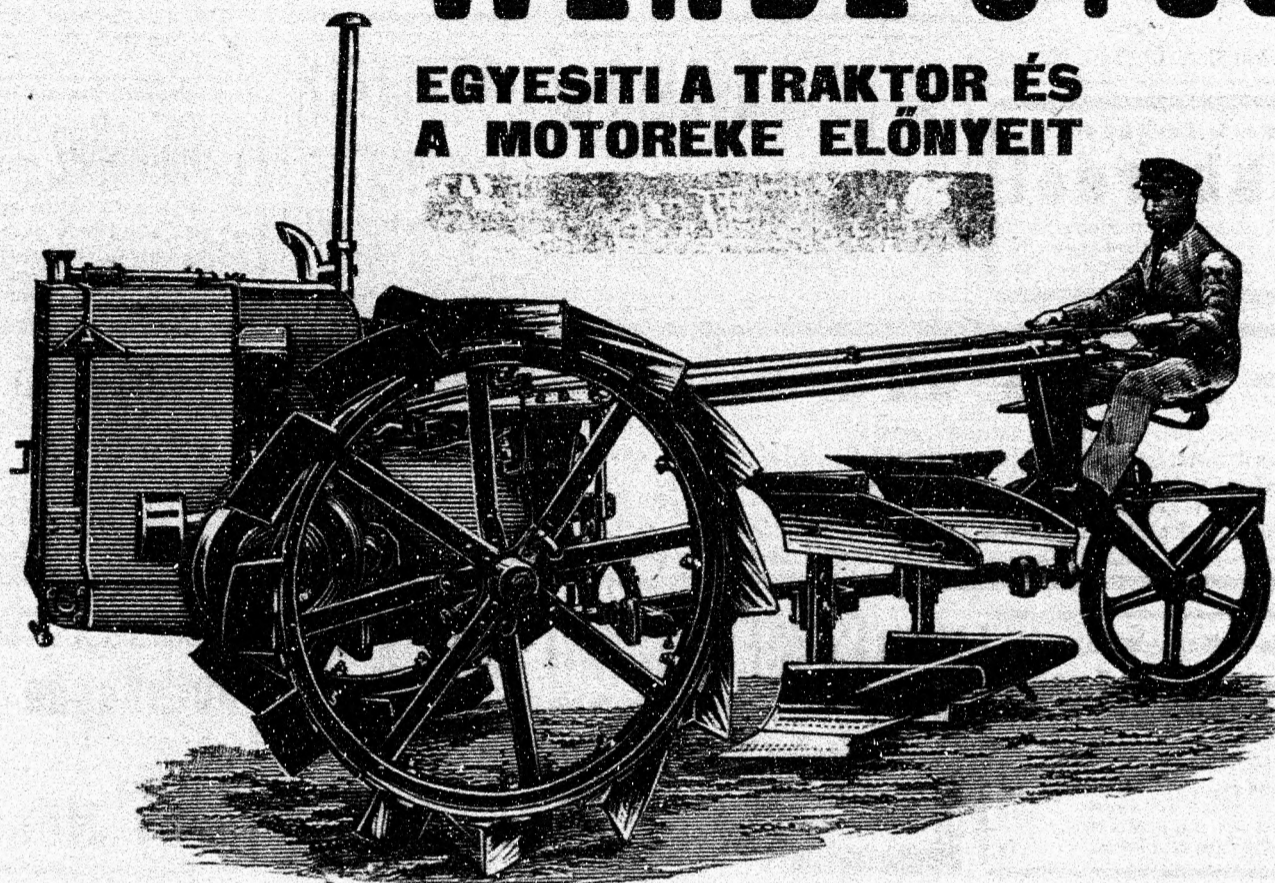
SATURNUS

Műszaki és Gépkerekeskedelmi Részvénytársaság, Budapest, V., Rudolf-tér 11. sz.

20-25 lóerős

WENDE STOCK

EGYESITI A TRAKTOR ÉS
A MOTOREKE ELŐNYEIT

5 vassal tarlót buktat. — Kultivál, vontat, csépel, arat.
Drótkötéssel 3000 kg. vonóerőt fejt ki.

Kétvasu váltvaforogató (brabanti) ekével
8-12" mély szántást végez. Nincsen üresjárás a
forgókon és nincsen összeszántott barázda.

Dombos és hegyes terepen pótolhatlan.

Szabálytalan alaku és kisméretű táblák megmunkálására alkalmas.

A legrégebb és legnagyobb európai motor-
ekegyár biztosíték arra, hogy a gazda könnyen
javítható és ezáltal sok évig tartó: **tehát**
olcsó géphez jut.

A teljesen felszerelt gép ára:
145,000.000 korona.

Kedvező részletfizetés.

Felvilágosítással és ajánlással szolgál a vezérképviselet:

Gazdaságberendező és Motoreke R.-T.

Budapest, VI., Országbiró-utca 33. szám.

Telefon: 76-94, 133-56

Sürgöncim: Diplungs

Yártmányu
reciz kivi-
ékeket,
szekré-
kat stb.
EKET
DLCON,
ord-autók,
8632

dalmazott
alkal-
mazá-
nig kősepmi.
7931
V. kőr., Rudólt-
rakpart 8. sz.

OS-
kkumulátor-
javítunk és kar-
ékeket, szoro-
rról szállítunk.
u szolgálunk.
ki és elektro-
n vállalat,
lefon: 49-03

leket
árdsággal 7264
szállítok
bert
lefon: 85-05.

arálók
dó műköve-
págyakkal.
Kis erőszükséglet!
ár: 7760
és Társa
os császár-ut 61. k.

alpfa
oszlóp és nyir-
bert uradalmi
sírátör. 8079

dalmazott
ILLE
NGER-
RÁLÓ

mellett
mint más
7777

chfeld
5. szám.

csepeli
gépek,
elések
nlatot.
észvöny-
ér 2. sz.

Gazdák figyelmébe!
Férfi és női angol lovaglósizmák, vízhatlan gazdasági csizmák, vadászcipők a legjobb kivitelben, a legolcsóbb árban megrendelhetők

Stefanits János
cégnél 7024

Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 85. sz.

1000 hektoliter ászokhordót

(80-80 hektós darabokban) veszünk. Csakis elsőminőségűekre reflektálunk. Budapest, I., Attila-utca 12. sz., I. em. 2. ajtó. 8070

Korai burgonya értékesítését elvállalom

Schönwald Lipót, Budapest, IX., Lónyay-utca 46.
Áru címzendő: Schönwald Lipót, Budapest, Központi vásárcsarnok. 8005 Telefon: József 23-49

GRÁNÁT védjeggyel MÉRLEGEK
szekrényes-, tízedes-, tolósúlyos-százados-, marhamérlegek, szekérmérlegek, gabonaminőségi mérlegek raktárróli:

Jausz Testvérek
Budapest, VI., Teréz-körút 37.
Telefon: 150-44 7814

Gazdasági láncok

legolcsóbb napi áron kaphatók:

HAIDEKKER SÁNDOR R.-T.
sodronyfűző-, kerítés-, vasbutor- és láncgyár
Budapest, VIII., Üllői-ut 48/5.
FIAK: Budán, II., Fő-utca 59. szám. 7563
ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE!

Csépléshez román búkk tűzifát
legolcsóbban szállít vagonfételben a

PROSILVANIA R.-T.
Budapest, V., Mádor-utca 21. szám.
Sörgányoln: Confa, Budapest 7750

Tetőfedés

Bőrlemezzel, aszfalt- v. kátránylemezzel.
Avult zindolytetők átfedése hőrlemezzel.
Régi kátránylemeztetők jókarbáhelyezése és bekátrányozása.
Facementfedés.
Favázás épületek karbolineummal való bemázolása.

Költségvetés és szakszere felvilágosítás díjmentesen

Szigetelés

Nedves falak, raktarak, magtárak, pincehelységek stb. szárazzá tétel forró aszfaltanyaggal
Terrace-szigetelés, vízmentes lefedés

Aszfaltozás

Járda, kocsint, istálló és más belső helyiségekben

Goudron Vállalat SÁNDOR ARNOLD

Budapest VIII., Lujza-utca 1/B
TELEFON: József 68-73 8002

100-as MacLaren magánjáró

minden tartozékával, teljesen üzemképes állapotban, eladó. Megtekinthető üzemből Böhm Adolf gazdaságában, Homokszentlőrinc. 8074

CEMENTIPARI GÉPEK ÉS FORMÁK

SZÁNTÓ és BECK
MÉRNÖK GÉPGYÁRÁBAN
BUDAPEST, X., GYÓMRÓI-UT 76-78. SZ.
Telefon: József 50-52, József 90-94 7221

Kérjen árajánlatot

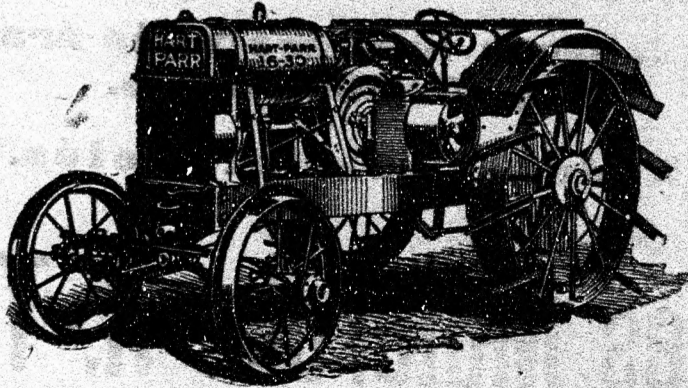
Eladó egy 7 éves, importált belga mén

gróf Széchenyi Ferenc gazdaságában, Középrigócz, Aranyospusztá. Ugyanoda kerestetik megvételre egy 8075

nagy Nónius-mén

HART-PARR A TRAKTORIPAR MEGALAPÍTÓINAK

24 ÉS 30 LÓEREJŰ, LEGÚJABB RENDSZERŰ PETRÓLEUMTRAKTORJAI
A TRAKTORGYÁRTÁS LEGTÖRÉLETESEBB ALKOTÁSAI!
RAKTÁRUNKRÓL SZÁLLITHATÓK!

A HART PARR-traktorok valóságos mezőgazdasági traktorok! Gyökeresen eltérnek az automotoros traktoroktól!

Jellegzetes kiválóságuk:

Alacsonyfordulatszámú fekvő motor!

Minden rész bámulatós könnyedséggel hozzáférhető!

Teljesen újrendszerű szabadalmazott petróleumkarburátor, mely a leggazdaságosabb fogyasztást biztosítja!

Szántás: 3-vasú eredeti amerikai ekével!

Cséplés: 48"-54"-60" dobszélességű cséplővel, melyeket játszani könnyedséggel el is vontatnak.

Súly: 24 HP traktor 1850 kg., 30 HP traktor 2400 kg.

Arájánlattal és kimerítő ismertetéssel szívesen szolgál a vezérképviselő!

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T., Budapest, V., Váci-ut 80.

Gyorsjárata
TEHERAUTOMOBILOK
 előnye feltételek mellett
Metropol Garage
 Budapest, VI., Lehel-utca 25.
 Telefon: 112-23, 112-24, 112-25, 112-27

Helle Antal
 kender, kötélárak, hevederek minden szélességben, sodronykötélek, ponyvák, zsinokok stb.
 Budapest, VI., Vilmos császár-ut 61. Telefon: 7580

Elektromos világítási és erőátviteli berendezéseket
 uradalmak, máhók, kastélyok stb. főzére, meglévő tolepek átalakítását, hővitésít, szivattyúk, gazdasági és hűtőberendezések beépítését vállalja:
Székely és Társa mérnökök
 Budapest, VI., Liszt-Ferenc-tér 4. sz.
 Telefon: 24-40, 7719 (Alapították 1908-ban)

KNUTH K.
 MÉRNÖK ÉS GYÁRÓS
 Budapest, VII., Garay-utca 10.
 Telefon: József 10-75
Vízvezetékek
 Központi fűtések
 Szárítóberendezések
 KNUTH-K

Gyérey Richárd tolnaozori béruradalmának Növénynevelési üze
 ajánlja a gazdáközönség figyelmébe
koránérő, bőtermő, rozsdálló
államilag elismert
nemesített őszi búzáit
 A 195., 250., 358-as számú fajták, amelyek tolnavidéki magyar búzából származnak, az ország legnagyobb részében az 1924. évi általános rossz termés mellett is jó termést adtak, nem szorultak meg és a Concordia, szegedi Back-malom, továbbá Budapest székesfővárosi Sütők Ipartestülete véleménye szerint **lisztjük kitűnő minőségű.** A „Köztelek” 1924. szeptember hó 14-iki számában az Orsz. Növénynevelési Intézet által közölt adatok szerint **84** kísérletben, **30** esetben kat. holdankint **2-500 kg. terméstartalommal** eredményezték, extenzív viszonyok között is. A keresztezésekből származó **1016., 1019.** számú fajták **intenzív** viszonyok között a múlt évben is 1200-1400, ez évben pedig 2200 kg. termést is adtak. Ezek erős szálmájuk, rozsdállóóságuk utóérhetetlen és a régi magyar búzával is korábban beérnek.
 A vetőmag ára Pinczehely vasútállomáson, vevő szájkájában feladva, **100** mázsánál nagyobb vételnél **25%**, 10-100 q-ig **30%**, 10 q-on aluli megrendelésnél **40%** felárat számítva a budapesti tőrsdén a megrendelés idején jegyzett fejrémegyei 75 kg-os közpárához. Vevő kívánságára a szállításhoz új, vagy kölcsönzésekkel adunk és azokat a beszerzési áron számítjuk fel.
 A vetőmag, amely **80-82 kg. hl.-nyi** a megrendelés után **azonnal** szállítható. A megrendelés a **Tolnaozori Béruradalom Jóságfelügyelősege** címére **Tolna-Ozóra** küldendő. A megrendeléskor kérjük közölni a termelési viszonyokat (talajfehér, minőség, esetleg elővetemény és a vetés ideje) hogy annak megfelelő fajtákat küldhessünk. 8057

Figyeljen a minőségre
 Előnyösen csak így vásárolhat! Használatban a legolcsóbbnak mindig csak a valódi „**Franck kávépótlék**” bizonyult és pedig kitűnő minőségénél fogva! Ügyeljen be vásárlásainál gyári védjegyünkre a „**kávédarálóra**”!

Mangalica tenyészkacok
 és 100 darab tenyészkaoca, melyekből 50 drb 2 éves, haza, májusban szülek, 50 drb 1 éves. A nagy díjjal és többesrészben első díjjal kitüntetett tenyésztésből szülek. Cím: **Csereji József gazdasága, Csoba, Szabolcs megye, vasútiállomás Tokaj.** 7088

Csereji mázsakönyvek vállalatunk nyomtatványozási részlegében szerkesztették be. „Páris” Irodalmi Vállalat és Nyomdai Rézvénytársaság, Budapest, IX., Ulloi-ut 25. - Gazdasági nyomtatványrajzgyártók ingylen

Uj tejüzem!
 Vesszünk tejet, tejtermékeket (évi kérésre is)
VITAMIN Tejipari Vállalat
 Budapest, VIII., Kálvária-utca 23. szám.
 Telefon: József 23-40 7907

Fordson
 THE UNIVERSAL TRACTOR

Petróleummal szánt csépel vontat

Azonnali szállításra kapható a „Ford” gyárak közvetlen gyári képviselőjénél:

ANTAL JÁNOS ÉS TSA
KAPOSVÁR
 Sörgöyelm: MOTOR KAPOSVÁR FŐ-UTCA 22. TELEFON: 4-65

Fordson-Traktorok
Ford-autók

Mezőgazdasági gépek, eredeti alkatrészek ~ Javitóműhely

